

TULKKAUKSEN KOORDINOINTI KANSAINVÄLISELLÄ EUROFEST FINLAND
2011 -LEIRILLÄ

Anniina Jokinen ja Ilona Lehtonen
Opinnäytetyö, kevät 2012
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Diak Länsi, Turku
Viittomakielentulkin koulutusohjelma (AMK)

TIIVISTELMÄ

Jokinen, Anniina & Lehtonen, Ilona. Tulkkauksen koordinointi kansainvälisellä Eurofest Finland 2011 -leirillä. Diak Länsi, Turku, kevät 2012, 57 s., 4 liitettä. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Viittomakielentulkin koulutusohjelma (AMK)

Opinnäytetyössä tutkitaan tulkkauksen koordinoitua kansainvälisessä monikielisessä tilaisuudessa, jossa on puhuttujen kielten lisäksi viittomakieltä. Työssä kerrotaan tulkkauksen koordinoinnista viikon mittaisella kansainvälisellä perheleirillä, joka järjestettiin Turussa kesällä 2011. Opinnäytetyössä tarkastellaan, kuinka koordinoita kansainvälinen tilaisuus tulkkauksen näkökulmasta mahdollisimman saumattomasti. Diakonia-ammattikorkeakoulussa on aiemmin tehty yksi projekti, joka käsittelee kansainvälisissä tilaisuuksissa tulkkausta. Edellä mainittu IISE: training materials for interpreters -projekti ja opinnäytetyö eroavat toisistaan siten, että opinnäytetyössä käsitellään kansainvälistä tulkkaustilannetta nimenomaan tulkkikoordinoinnin näkökulmasta.

Työn tavoitteena on auttaa henkilöä, joka on saanut tehtäväkseen koordinoita tulkkausta kansainvälisessä tilaisuudessa, jossa on puhuttujen kielten lisäksi myös eri maiden viittomakieliä. Opinnäytetyön tehtävänä on myös kehittää tulkkauskoordinoitua eri maalaisten kuurojen ja kuulevien asiantuntijoiden yhteistyön lisääntyessä.

Opinnäytetyön toiminnallinen osa toteutettiin Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liiton (KLV) ja European Federation of Parents of Hearing Impaired Children (FEPEDA) -organisaation järjestämällä kansainvälisellä Eurofest Finland 2011 -leirillä. Tulkkaus toteutettiin yhteistyönä korkeakouluissa opiskelevien puhuttujen kielten tulkkiopiskelijoiden ja ammatissa toimivien viittomakielentulkkiensa kanssa. Tulkkauksen koordinoinnista lähetettiin leirillä tulkkeille tulkeille kysely, jonka tuloksiin työn tutkimuksellinen osa perustuu.

Asiasanat: kansainväliset tilanteet, puhuttujen kielten tulkkaus, relay-tulkkaus, tulkkikoordinointi, viittomakielen tulkkaus

ABSTRACT

Jokinen, Anniina & Lehtonen, Ilona. The realisation of interpreter coordination on Eurofest Finland 2011 -camp. 57 p., 4 appendices. Language: Finnish. Turku. Spring 2012. Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Sign Language interpreting.

The aim of this study is to examine the coordination of spoken and signed language interpretation in international settings. The 5-day long coordination was implemented on an international family camp that was organized in Turku in summer 2011. In the study it is examined how one could coordinate the most seamless international event from the interpreters' point of view.

Diaconia University of Applied Sciences has conducted a study that deals with interpreting in international settings. Although the study made by Diaconia University of Applied Sciences has been used as a source material in the thesis, the thesis focuses on the aspect of interpreter coordination, not the interpreting as such.

The goal of the thesis is to help a coordinator who is going to organize an international event. The aim of the thesis is to develop coordinating since international cooperation around the deaf issues is constantly increasing. The practical part of the thesis was executed on international Eurofest Finland 2011 -camp that was organized by the Finnish Association of Parents of Deaf and Hard of Hearing Children (The KLVV) and the European Federation of Parents of Hearing Impaired Children (FEPEDA). The interpretation service was organized in cooperation with students of several universities and graduated sign language interpreters. The enquiry about the coordination was sent to all of the interpreters. The theory part is based on the results of the questionnaire sent to the interpreters.

Keywords: international settings, interpreter coordination, spoken languages, sign language, relay -interpretation

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 TYÖN LÄHTÖKOHDAT	7
2.1 Kansainvälisyys kuurojen yhteisössä	7
2.2 Tutkimuskysymykset ja -menetelmät.....	7
2.2.1 Havainnointi	8
2.2.2 Toiminnallinen tutkimus	8
2.2.3 Kysely	10
3 FEPEDA EUROFEST FINLAND 2011 -LEIRI.....	11
3.1 Leirin järjestäjät	11
3.2 Perheleirin tarve	11
3.3 Aiemmat leirit ja tulkkaus.....	12
3.4 Vuoden 2011 Leirin teema ja sisältö	12
3.5 FEPEDA Eurofest 2011 -leirin osallistujat.	13
3.6 Tulkkaus ja tulkit.....	13
4 KANSAINVÄLISEEN TULKKAUSTILANTEESEEN LIITTYVIÄ KÄSITTEITÄ	15
4.1 Konferenssitulkkaus	15
4.2 Tulkkipoordinaattori	15
4.3 Relay-tulkkaus ja tulkkiketju	17
4.4 Paritulkkaus.....	18
5 EUROFEST FINLAND 2011 -LEIRIN TULKKAUKSEN KOORDINOINNIN SUUNNITTELU, TOTEUTUS JA REFLEKTOINTI.....	19
5.1 Suunnittelu, toteutus ja reflektointi ennen leiriä	19
5.2 Suunnittelu, toteutus ja reflektointi leirin aikana.....	21
6 KYSELY	27
6.1 Kyselyn rakenne.....	27

6.2 Kyselyn tulokset	29
7 TUTKIMUSPROSESSIN REFLEKTOINTI	34
7.1 Itsereflektointi	34
7.2 Parityöskentely	36
7.3 Oppimiskokemukset	37
7.4 Opinnäytetyön kirjoittaminen	38
8 POHDINTA	40
LÄHTEET	41
LIITTEET	43
LIITE 1: FEPEDA tulkkausaikataulukko 2011	43
LIITE 2: Puhuttujen kielten tulkkien aikataulu	46
LIITE 3: Viittomakielen tulkkien aikataulu	49
LIITE 4: Kysely tulkeille	53

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme käsittelee tulkkauksen koordinointia kansainvälisellä Eurofest Finland 2011 -leirillä. Leirin järjestäjinä toimivat FEPEDA (European Federation of Parents of Hearing Impaired children) ja KLV (Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto). Järjestäjät pyysivät Diakonia-ammattikorkeakoulun (Diak) tulkkipäivätoiminnasta apua tulkkauksen koordinointiin. Diakin yliopettaja, Terhi Rissanen ehdotti aihetta meille. Leiri järjestettiin Suomessa, jolloin meillä oli opiskelijoina mahdollisuus osallistua tulkkauskoordinointiin. Aihe kuulosti haastavalta, sillä meillä ei ollut aikaisempaa kokemusta tulkkauksen koordinoinnista, emmekä tieneet, mitä kaikkea työ sisältää. Harkitsimme pitkään, pystymmekö toimimaan koordinaattoreina toivotulla tavalla.

FEPEDA-perheleirejä on järjestetty aikaisemmin 14 kertaa, aina eri maassa. Aiemmillä leireillä tulkkausta ei ole koordinoitu. Joidenkin maiden kuulovammaisilla perheillä on ollut henkilökohtainen tulkki mukanaan, useimmiten kuitenkin vanhempien on pitänyt itse huolehtia sekä leiriin osallistumisesta että tulkkauksesta, mikä on koettu hankalaksi.

Kansainvälisen tilaisuuden tulkkauskoordinoinnista on aikaisemmin Diakissa tehty yksi kansainvälinen projekti, joka on julkaistu sekä Internetissä että cd-versiona. Käsittelemme opinnäytetyössämme tulkkauksen koordinointia havaintojemme sekä kyselyn perusteella, mutta ennen kaikkea työemme toiminnallisen osan pohjalta. Työstämme käyvät ilmi esimerkiksi tulkki-toiveet kansainvälisessä tulkkaustilanteessa, ja mitä koordinaattorit voivat tehdä helpottaakseen tulkki-toimintaa. Opinnäytetyön lähtökohtana on kuvata, kuinka kaksi koordinoinnin näkökulmasta kokematonta opiskelijaa kykenee koordinoimaan tulkkauksen suuressa kansainvälisessä tilaisuudessa. Koska tulkkauksen koordinointia ei opeteta vielä tulkkipäivätoiminnissa, tästä työstä on hyötyä myös ihmisille, jotka pääsevät vastaavanlaiseen tilanteeseen. Tulkkauksen koordinointi on haastavaa, jonka vuoksi tämä työ oli meille merkittävä työssäoppimis- ja harjoittelukokemus.

2 TYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Kansainvälisyys kuurojen yhteisössä

Viime vuosikymmenen kuluessa kansainvälinen yhteistyö Euroopassa eri maiden kuurojen ja kuulevien välillä on kasvanut. Kasvu on vaikuttanut myös viittomakielen tulkkien työtehtäviin. Tulkkaaminen kansainvälisissä tilaisuuksissa on tullut yhä yleisemmäksi. Tulkkien halutaan tulkkaavan puhutusta vieraasta kielestä oman maan viittomakieleen ja päinvastoin. Viittomakielentulkit on tyypillisesti koulutettu työskentelemään puhutun ja viitotun kielen välillä. On kuitenkin tilanteita, joissa sekä puhuva että viittova osallistuja käyttävät useampaa kuin kahta kieltä ja liikkuvat kahden eri kulttuurin välillä. Tällaisia tilanteita ovat muun muassa kansainväliset konferenssit. (De Wit 2002, 226.)

2.2 Tutkimuskysymykset ja -menetelmät

Opinnäytetyömme toiminnallisessa osassa koordinoimme tulkkauksen kesällä 2011 järjestetyllä viikon kestäneellä kansainvälisellä perheleirillä (2.8.2011–7.8.2011). Tehtävänä oli koordinoida tulkkaus sekä luennoille että vapaa-ajan tilaisuuksiin. Lisäksi suunnittelimme ja toteutimme materiaalin, joka lähetettiin leirin osallistujille ennen leiriä. Työn toiminnallisessa osassa osallistuimme leirillä ohjelmaan ja teimme havaintojemme perusteella toimintatutkimusta. Työmme kirjallisen osan tarkoituksena on selvittää, kuinka koordinointi tulisi tulkkauksen näkökulmasta järjestää mahdollisimman saumattomasti kansainvälisessä tilaisuudessa, jossa on puhuttujen kielten lisäksi myös eri maiden viittomakieliä. Työn kirjallisessa osassa refleктоimme leirillä tekemiämme havaintoja tulkkien vastaamaan kyselyyn. Työmme tavoitteena on kerätä hyviä käytänteitä myöhempiä tulkkauskoordinoiteja ja tulkkikoordinoijia varten.

2.2.1 Havainnointi

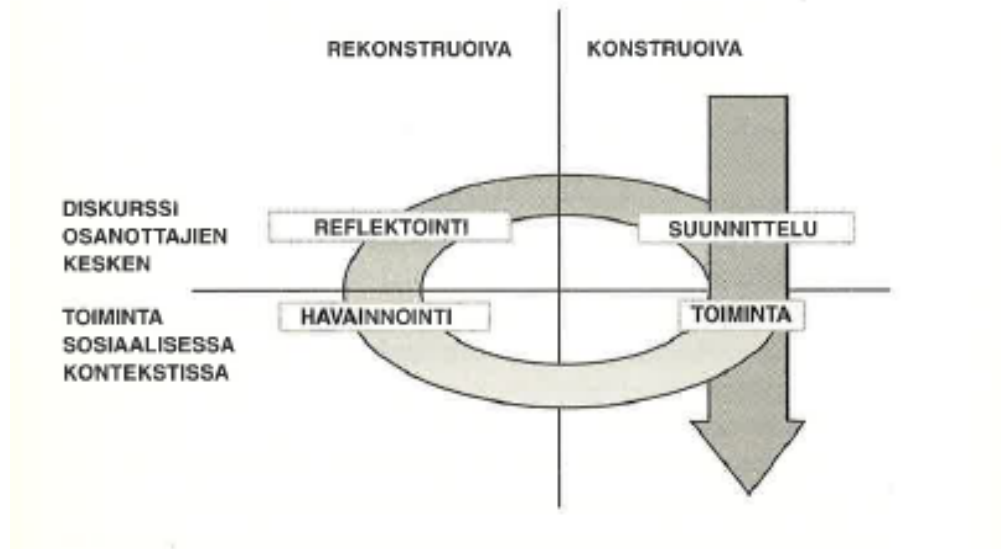
Havainnointia voidaan käyttää hyödyksi tutkittaessa aihetta, josta on tietoa vasta vähän tai ei lainkaan. Havainnointiin liitetään usein tutkijan tarkkailu ja osallistuminen tutkittavaan aiheeseen. Havainnointi ei vaadi kuitenkaan tutkijan jatkuvaa, intensiivistä osallistumista tutkittavaan kohteeseen. Havainnointi ja osallistuva havainnointi liittävät tutkimuksessa saadun tiedon oikeaan kontekstiin ja yhteyksiin muita tutkimusmenetelmiä paremmin. Havainnointitietoa käytetään usein syventämään ja kuvainnollistamaan kyselyitä sekä haastatteluja. Vanhemmat havainnot tukevat uusia havaintoja. Havainnointitietoa on mahdollista yhdistää myös toisella tavalla kerättyyn aineistoon. Havainnollista tietoa voidaan syventää esimerkiksi haastatteluilla. (Grönfors 2001, 124–125.)

2.2.2 Toiminnallinen tutkimus

Toimintatutkimus ei ole varsinainen tutkimusmenetelmä, vaan pikemminkin tutkimusstrateginen lähestymistapa, joka voi käyttää apunaan erilaisia tutkimusmenetelmiä. Tunnusomaista sille on toiminnan ja tutkimuksen samanaikaisuus ja pyrkimys saavuttaa välitöntä, käytännöllistä hyötyä tutkimuksesta. Toiminnan käsitteellä tarkoitetaan ennen kaikkea sosiaalista toimintaa. Toisin sanoen toimintatutkimuksen ensisijaisena tarkoituksena on tutkia ja kehittää ihmisten yhteistoimintaa. Perinteisesti tutkimuksessa pyritään objektiiviseen tietoon, jolloin tutkija tulkitsee kohdettaan tietyn välimatkan päästä. Toimintatutkimukselle ominaista on se, että tutkija on itse mukana yhteisössä, jota hän tutkii. (Heikkinen 2001, 170–175.)

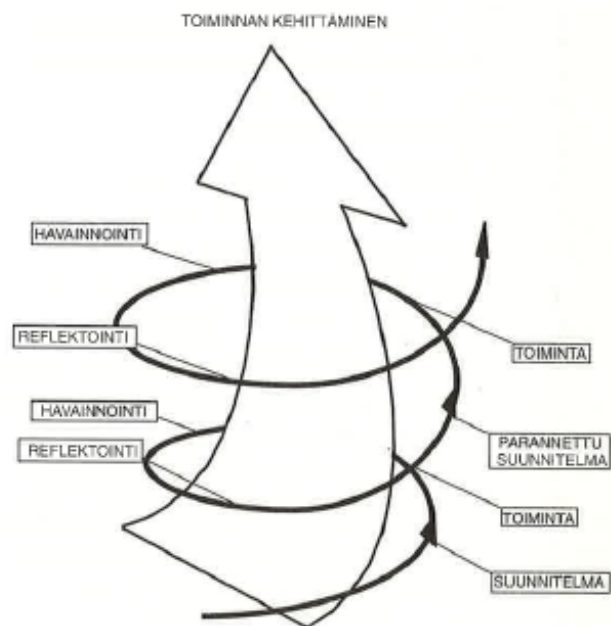
Toimintatutkimuksen tavoitteena ei ole vain tutkiminen, vaan myös toiminnan samanaikainen kehittäminen. Yksi toimintatutkimuksen lähtökohta on reflektiivinen ajattelu, jonka avulla pyritään pääsemään uudenlaiseen toiminnan ymmärtämiseen ja sitä kautta kehittämään toimintaa. Reflektion keskeisyys ilmenee esimerkiksi siten, että toimintatutkimusta hahmotellaan

itsereflektiivisenä kehänä, jossa toiminta, sen havainnointi, reflektointi ja uudelleensuunnittelu seuraavat toisiaan. (Heikkinen 2001, 170–175.)

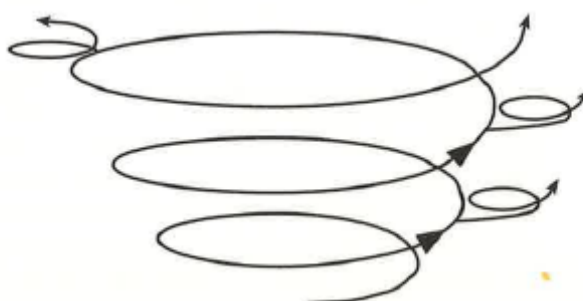
KUVIO 1. Toimintatutkimuksen vaiheet Wilfred Carrin ja Stephen Kemmisin mukaan (Heikkinen 2001, 176.)

Reflektiivisestä kehästä syntyy ajassa etenevä spiraali, joka kuvaa, kuinka toiminta ja ajattelu liittyvät toisiinsa peräkkäisinä suunnittelun, toiminnan, havainnoinnin, reflektion ja uudelleensuunnittelun sykleinä. (Heikkinen 2001, 170–175.)

KUVIO 4. Toimintatutkimuksen spiraali

Kemmisin mukaan reflektiivinen spiraali pyrkii antamaan vain periaatteellisen yleiskuvan toiminnan etenemisestä. Todellisuudessa toimintatutkimuksen eri vaiheet lomittuvat toisiinsa. Myös työyhteisön toiminnassa tapahtuu niin monenlaisia prosesseja, että niitä ei voi tiivistää yhteen, ajassa etenevään spiraaliin. Usein prosessin aikana jostain pienestä ongelmasta tai sivukysymyksestä alkaa kasvaa merkittävä, uusi suunta koko tutkimukselle. Tässä kuviossa otetaan paremmin huomioon toimintatutkimuksen luontainen taipumus nostaa esiin tutkimustehtäviä, joita ei projektin alussa ole hahmotettu. Toimintatutkimuksessa kehittyä niin sanottuja sivuspiraaleja, uusia ja ennakoimattomia ongelmia ja tutkimustehtäviä. (Heikkinen 2001, 170–175.)

KUVIO 3. Toimintatutkimusspiraali ja sivuspiraalit (Heikkinen 2001, 178)

2.2.3 Kysely

Teimme Webropol-palautekyselyn sekä tulkeille että leirin osanottajille. Tässä työssä olemme käyttäneet vain tulkeille kohdennettua palautekyselyä, sillä se liittyi suoraan meidän toimintaamme koordinaattoreina. Osallistujille tehty kysely tehtiin järjestäjän pyynnöstä, ja sen tulokset eivät suoranaisesti liity meidän toimintaamme, vaan tulkkien toimintaan ja monikieliseen tulkkauspalveluun. Koordinointiin liittyvässä palautekyselyssä halusimme saada oman työmme reflektoinnin ja tulevien koordinointitöiden tueksi tulkkien näkemyksiä koordinoinnista.

3 FEPEDA EUROFEST FINLAND 2011 -LEIRI

3.1 Leirin järjestäjät

Tulkki- ja tulkki-koordinaatio- ja kääntäjätoiminnan opinnäytetyömme toiminnallinen osa toteutui Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry:n (KLVVL) ja European Federation of Parents of Hearing Impaired Childrenin (FEPEDA) järjestämällä leirillä. FEPEDA on eurooppalainen kuurojen sekä huonokuuloisten lasten vanhempien ja ystävien kansalaisjärjestöjen kattojärjestö. Sen jäseniin kuuluvat sekä kansalliset että alueelliset järjestöt ja pienempiä ryhmiä ja henkilöitä kaikista Euroopan unionin maista. (Fédération Européenne des Parents d'Enfants Déficiants Auditifs 30.6.2011.) Kuurojen lasten vanhemmat ovat perustaneet KLVVL-organisaation vuonna 1963. Liitto on valtakunnallinen järjestö, jonka tarkoituksena on tukea kuulovammaisten, huonokuuloisten ja kuurojen lasten perheitä. (Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry i.a.)

3.2 Perheleirin tarve

Perhetapaamiset ovat yksi tärkeimmistä FEPEDAn toimintamuodoista. Tapaamisia eli perheleirejä on tavoitteena järjestää joka toinen vuosi. Kyse on mittavasta tapahtumasta, jota tehdään paljolti järjestävän tahon talkoovoimin, joten tapaamiset onnistuvat hieman suunniteltua harvemmin. Kesän 2011 leiriä edeltävä perhetapaaminen järjestettiin Irlannissa neljä vuotta sitten vuonna 2007. Seuraavaa leiriä suunnitellaan pidettäväksi Ranskassa vuonna 2013 tai 2014. Perhetapaamiset ovat erityisen tärkeitä kuulovammaisille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Kansainvälinen järjestötyö tuodaan tapaamisilla konkreettisesti lähemmäs jäsenmaiden perheitä. Tapaamiset koostuvat aina asiaohjelmasta ja vapaa-ajan ohjelmasta. Tavoitteena on, että perheet saavat nauttia olostaan ja tavata muita perheitä. Samalla pyritään kuitenkin tarjoamaan perheille laadukasta asiaohjelmaa. Esimerkiksi kesällä 2011 Turussa

järjestettiin myös juhlaseminaari leiriviikon aikana (Paloposki Sari, henkilökohtainen tiedonanto 14.3.2012.)

3.3 Aiemmat leirit ja tulkkaus

Kesällä 2011 pidetty leiri oli järjestyksessään 15. Aikaisemmissa perhetapaamisissa on isäntämaa järjestänyt tulkkausta eri kielille, mutta jokaisessa maassa tulkkauksen järjestämiseen ovat vaikuttaneet muun muassa käytettävissä olleet taloudelliset resurssit. Vuoden 2007 perheleirille Irlantiin lähti Suomesta yli 70 osallistujaa. Järjestäjät olivat ottaneet huomioon suomalaisten osallistujien suuren määrän hankkimalla viikoksi paikalle suomen kielen tulkin. Leirillä tulkkauksen näkökulmasta kysyntään vastattiin. Suomi ei olisi mahtunut niin sanottujen valtakielten ryhmään, josta tulkattavat kielet valittiin, joten tulkin mukaan saaminen oli hieno ele. (Paloposki Sari, henkilökohtainen tiedonanto 14.3.2012.)

Suomessa järjestetty leiri poikkesi aikaisemmista erityisesti siinä, miten tulkkaus oli järjestetty. Näin mittavaa yhteistyötä alan oppilaitosten kanssa ei aiemmin ole tehty ja hyödynnetty. Tulkkausjärjestelyt ovat saaneet paljon kiitosta, ja esimerkiksi seuraavan leirin isäntämaassa Ranskassa on kiinnostuttu samantyyppiseen yhteistyöhön tulevaa leiriä järjestettäessä. Voidaan siis sanoa, että tulkkauksen järjestämisen osalta saatiin aikaan jotakin, josta toivottavasti tulee pysyvä tapa toimia. (Paloposki Sari, henkilökohtainen tiedonanto 14.3.2012.)

3.4 Vuoden 2011 Leirin teema ja sisältö

Kesän 2011 leirin teemana oli "Millaista on olla kuulovammaisen lapsi ja nuori Euroopassa 2011?". Tätä aihetta käsiteltiin virallisessa seminaarissa ja pienryhmissä eli workshopeissa. Pienryhmiä oli yhteensä neljä: Kommunikaatio ja tulkkaus, Lääketiede ja teknologia, Sosiaalietuudet sekä Päivähoito ja koulutus. Virallisen seminaaripäivän ohjelmassa haluttiin tuoda teema näkyviin

nimenomaan lasten ja nuorten itsensä kertomana. (Paloposki Sari, henkilökohtainen tiedonanto 14.3.2012.)

3.5 FEPEDA Eurofest 2011 -leirin osallistujat.

Kesän 2011 tapahtumassa oli osallistujia 13 eri maasta. Enemmistö osallistujista oli Espanjasta, ja suhteellisen suuri ryhmä tuli myös Saksasta. Muista Euroopan maista tuli yksittäisiä perheitä. Leirillä oli toki mukana myös paljon suomalaisia perheitä. Osa heistä oli paikalla koko viikon, toiset vain osan viikosta. Lähimmistä naapurimaistamme Ruotsista, Virosta ja Venäjältä osallistujia tuli luultua vähemmän. Tulkkauskeskukseen osallistujien määrä vaikutti siten, että muun muassa aiemmin suunniteltua ruotsin kielen tulkkausta ei leirillä tarvittu lainkaan. Leirin tulkkauskielten valinta riippuu kysynnästä, ja joskus päätös valittavista kielistä on vaikea tehdä. Viime kesän leirille odotettiin ennakkotietojen mukaan perheitä myös Ranskasta ja Italiasta, joten näitä kieliä harkittiin virallisiksi tulkkauskieliksi. Käytännön järjestelyiden, kuten tulkkauskooppien rajallisen määrän vuoksi, puhuttujen tulkkauskielten määrä oli pidettävä kohtuudessa. (Paloposki Sari, henkilökohtainen tiedonanto 14.3.2012.)

3.6 Tulkkaus ja tulkit

Koska FEPEDAn taloudelliset resurssit ovat rajalliset, käännoksien ja tulkkauksen tekijöiksi alettiin hakea yliopistojen käännöstieteiden opiskelijoita siten, että heidän saamansa palkkiot olivat vastuukouluttajien antamat opintopisteet harjoittelusta. Puhuttujen kielten tulkit olivat Vaasan, Tampereen ja Turun yliopiston opiskelijoita. Espanjan kielen tulkkio opiskelijoita oli neljä, englannin kaksi, venäjän kaksi ja saksan kaksi. Lisäksi Saksasta tuli saksalaisen viittomakielen tulkki, joka tulkkasi tarvittaessa myös englanniksi. Viittomakielen tulkkausta ei voinut järjestää vastaavalla tavalla, koska viittomakielentulkkio opiskelijat eivät saa Diakissa tulkata ilman ammattitaitoisen ohjaajan läsnäoloa, vaan sitä varten FEPEDA haki rahaa palkatakseen valmiita

viittomakielentulkkeja. Näistä tulkeista suurin osa oli suomalaisen viittomakielen tulkkeja, mutta lisäksi leirille palkattiin kolme kansainvälisen viittomakielen tulkkia. (Paloposki Sari, henkilökohtainen tiedonanto 14.3.2012.)

4 KANSAINVÄLISEEN TULKKAUSTILANTEESEEN LIITTYVIÄ KÄSITTEITÄ

4.1 Konferenssitulkkaus

Kansainvälisessä tilaisuudessa tulkaavilla tulkeilla on kaikilla mahdollisesti hyvin erilainen tausta, työskentelytapa ja koulutus. Kansainvälisessä tulkaustilanteessa saattaa olla tulkkien määrästä johtuen myös useita eri kielipareja, joten tulkkien tulee olla tietoisia toistensa erilaisista toimintatavoista. Konferensseissa tulkaavilla puhuttujen kielten tulkeilla on paljon kokemusta yhteistyöstä monikielisissä tilaisuuksissa. Puhuttujen kielten tulkkien koulutuksessa painopiste on nimenomaan konferenssitulkkauksessa. Viittomakielentulkit puolestaan ovat yleensä tottuneet työskentelemään itsenäisesti yksinomaan kuulovammaisten asiakkaiden kanssa. Tulkeilta vaaditaan kielestä riippumatta lähes täydellistä tietämystä niin lähde- kuin kohdekielestä. Usein kansainvälisissä tilaisuuksissa englantia pidetään virallisena kielenä, jolloin tulkkausta järjestetään eri kielille. Eurooppalaisella tasolla kansainvälisissä tilaisuuksissa on sekä yleisössä että esiintyjissä kuuroja ja kuulevia. Monikielisessä ja -kulttuurisessa tilaisuudessa tulkauskielemiä on useita riippuen asiakkaiden tarpeista. (IISE: training materials for interpreters i.a.)

4.2 Tulkkikoordinaattori

Tulkkikoordinaattori on avainasemassa kansainvälisen tilaisuuden tulkkauksen järjestämisessä. Suositellaan, että tulkkikoordinaattorina toimii henkilö, jolla on kokemusta kansainvälisistä, monikielisistä tapahtumista. Koordinointi on haastavaa, sillä koordinaattorin tulee ottaa huomioon harvinaisemmat kielet sekä vastata esiintyjien ja osallistujien tarpeisiin. Koordinointina voi toimia yksi järjestäjistä, tai koordinaattoriksi voidaan palkata joku ulkopuolinen. Tilaisuudessa tulkaavan tulkin ei tulisi ottaa vastuulleen koordinointia. Koordinointorin tulee olla joustava, nopeisiin muutoksiin mukautuva sekä

ratkaisukeskeinen toisinaan lyhyelläkin varoitusajalla. Hyvän yhteishengen luominen on toimivan ja joustavan yhteistyön perusta. Ennen tilaisuuden alkua on suositeltavaa, että tulkkitiimi kokoontuisi. Kokoontumisen aikana tulkit tutustuvat toisiinsa ja sopivat keskenään kaikki tarpeelliset yksityiskohdat tulkkauksen hyvän laadun takaamiseksi. (IISE: training materials for interpreters i.a.)

Ennen tilaisuutta koordinaattori kertoo kaikille osapuolille, eli tilaisuuden järjestäjille, esiintyjille ja tulkeille, yhteystietonsa ja toimenkuvansa. Hän auttaa ammattitaidollaan järjestäjien ja tulkkien välisessä yhteistyössä, esimerkiksi tulkkitiimien kokoamisessa ja tulkkien sopimusasioissa. Koordinaattorin on hyvä kertoa järjestäjille, kuinka he informoivat esiintyjä tulkkien läsnäolosta tilaisuuden aikana. Järjestäjien ja koordinaattorin on tehtävä yhteistyötä myös tilan järjestelyihin liittyvissä asioissa. Etukäteen on mietittävä muun muassa valaistus, tulkkien paikat ja tulkkauskopit. Tulevaa tilaisuutta varten koordinaattorin on tehtävä tulkkien aikataulu, sekä lista, josta käy ilmi esiintyjien nimet, heidän kielensä, sekä kielet, joilla esitykset tulkataan. (IISE: training materials for interpreters i.a.)

Ennen tilaisuutta koordinaattori kertoo tulkeille koko tilaisuuden ohjelman ja siihen liittyen tulkkien aikataulun. Jos tilaisuudessa on tietty pukukoodi, tulkeille on kerrottava tästä. Koordinaattorin on välitettävä valmistautumismateriaali tulkeille viimeistään viikkoa ennen tilaisuuden alkua. Vaihtoehtoisesti koordinaattori voi luoda suljetun internet-sivuston, jonne tulkit voivat kirjautua sisään ja nähdä koordinaattorin keräämän informaation ja valmistautumismateriaalin. (IISE: training materials for interpreters i.a.)

Hieman ennen tilaisuuden alkua koordinaattori ja tulkit kokoontuvat yhteen tutustuakseen toisiinsa. Tapaamisen tavoitteena on luoda hyvä yhteishenki koordinaattorin ja tulkkien välille. Tapaamisessa koordinaattori esittelee tulkeille tilaisuuden luonteen ja kertoo järjestäjien odotukset tulkeilta. Koordinaattorin on myös hyvä jakaa taustatietoa tilaisuudesta. Koordinaattori ja tulkit saavat myös mahdollisuuden keskustella termeistä ja sisällöstä, jota tulkataan. Jos

tilaisuuden ohjelmassa on tapahtunut muutoksia, koordinaattorin on tiedotettava tulkkieja tästä.

Tilaisuuden aikana koordinaattorin on oltava valmiudessa ja saavutettavissa koko ajan. Hän myös vastaa tulkkien, järjestäjien sekä esiintyjien tyytyväisyydestä työskentelyolosuhteisiin. Jos tulkkausessa syntyy ongelmia, koordinaattorin on ratkaistava ne. (IISE: training materials for interpreters i.a.)

4.3 Relay-tulkkaus ja tulkkiketju

Relay-tulkkaus on tarpeen silloin, kun kansainvälisessä tilaisuudessa käytetään yhtä tai useampaa kieltä, joka ei ole kaikkien tulkkien työkieli. Usean tulkin muodostamaa tulkkiketjua voidaan tarvita sanoman välittämiseen kohdeyleisön kielellä. (IISE: training materials for interpreters i.a.)

Tavallisesti tulkkauksilanteessa on kaksi kieltä: lähde- sekä kohdekieli. Esimerkkinä tästä on tulkkaus suomesta viittomakieleen sekä viittomakielestä puhuttuun suomeen. Kansainvälisissä tilaisuuksissa puolestaan kieliä saattaa olla useampia. Tuolloin tulkki ei voi välttämättä tulkata suoraan lähdekielestä kohdekieleen eli ketjun ensimmäisen tulkin kohdekieli on seuraava tulkin lähdekieli. (IISE: training materials for interpreters i.a.)

Tulkeilla ei ole yleensä haastavissa kansainvälisissä tilanteissa kaikkien käytettyjen kielten taitoa, joten heidän pitää tulkata epäsuorasti, relay-tulkkauksen avulla. Tällöin tulkkaus toteutuu tulkkiparilta saadun syötteen avulla. Ensimmäisenä tulkkaustehtävän aloittavan tulkin kohdekieli voi toimia tulkkiparin lähdekielenä. Tätä kutsutaan tulkkauksketjussa työskentelemiseksi. (IISE: training materials for interpreters i.a.)

Mikäli tulkit pystyvät tulkkamaan suoraan lähdekielestä kohdekieleen, suositellaan tulkkiketjun poisjättöä. Ketjussa tulkatessa on mahdollista, että jokin oleellinen asia saattaa kadota muutaman vaiheen aikana. Tulkkeesta saattaa hävitä informaatiota aina, jos tulkit tulkkavat ketjussa tai relay-tulkkauksen avulla. Tulkkiketjussa työskentely on ryhmätyötä kaikkien paikalla

olevien tulkkien kanssa. Tulkkitiimi ja -ketju eivät muodostu vain yhdestä kielestä, vaan tulkkitietäjä muodostuu useiden eri kielten tulkeista, kuten puhuttujen kielten tulkeista, viittomakielen tulkeista sekä kirjoitustulkeista. Siksi on tärkeää, että kukin tulkeista on joustava ja itsevarma sekä luottaa muiden tulkkien tavoitteisiin tulkkauksen laadun takaamiseksi. Kunkin tulkin on myös koettava itsensä muiden tulkkien kanssa tasa-arvoiseksi. Paras tulkkitiimi muodostuu toisensa jo etukäteen tuntevista tulkeista. (IISE: training materials for interpreters i.a.)

4.4 Paritulkkaus

Paritulkkauksessa asiakas saa laadukasta tulkkauspalvelua pitkäkestoisesti tulkkien vaihtaessa tulkkausvuoroa säännöllisesti. Toisen varsinaisesti tulkattaessa toinen tulkkikerä voimiaan tukitulkkina. Tukitulkki on kuitenkin aktiivisesti mukana tulkkauksessa. (Cleaver 2003, 8,11.) Paritulkkauksessa ensimmäisenä on otettava huomioon asiakkaat, sitten kollega ja ammattikunta. Vasta viimeisenä on ajateltava itseään. (Laine 2006, 161.)

Epäselvyyksien välttämiseksi tulkkiparin on etukäteen keskusteltava perusteellisesti tulkkaukseen liittyvistä seikoista ja sovittava menettelytavoista. Yhteistyön sujumuuden takaamiseksi tulkeilta vaaditaan joustavuutta ja mahdollisesti tyytymistä kompromisseihin. Rakentava keskustelu ja palaute tulkkaustilanteen jälkeen auttavat kumpaakin tulkkia kehittymään ammatillisesti. Paritulkkauksessa tulkillä on mahdollisuus työssä oppimiseen. Kummankin tulkin on etukäteen analysoitava omaa tulkkaustapaansa ja keskusteltava siitä tulkkiparin kanssa. Tärkeää on, että tulkeista kumpikin tietää toisensa viiveestä eli siitä, kuinka nopeasti tulkkikerä on tottunut tuottamaan viittomista tai puhetta. On mahdollista, että tulkeista malttamattomampi häiritsee toista tulkkia, jonka työtapa on vain erilainen. Tulkkien on osattava antaa tukea oikeaan aikaan. (Selin, 2001.)

5 EUROFEST FINLAND 2011 -LEIRIN TULKKAUKSEN KOORDINOINNIN SUUNNITTELU, TOTEUTUS JA REFLEKTOINTI

5.1 Suunnittelu, toteutus ja reflektointi ennen leiriä

Aloitimme opinnäytetyömme teon syksyllä 2010 ohjaajamme pyynnöstä. Tuohon aikaan koulutuksessamme oli opinnäytetyöhön liittyviä kursseja, joilla aloimme pohtia laajemmin työtämme ja mitä kaikkea se sisältäisi. Näiden pohjalta esittelimme työtämme myös luokkatovereillemme ja lehtoreille. Suunnitteluprosessi lähti nopeasti liikkeelle. Ennen leiriä pidimme muutamia palavereja ohjaajiemme kanssa sekä olimme heihin yhteydessä sähköpostitse. Toinen ohjaajistamme oli yksi leirin järjestäjistä, joten aloitimme hyvissä ajoin yhteistyön tilaisuuden järjestäjien kanssa. Palavereissa kävimme läpi leirin ohjelmaa ja selvitimme, missä eri tilanteissa tulkkausta tarvitaan ja millä eri kielillä tulkkaus toteutetaan. Keskustelimme myös ohjaajiemme kanssa, mitä voisimme ennen leiriä tehdä.

Ensimmäisenä tehtävänäimme oli tutustua itsenäisesti FEPEDA- ja KLV -organisaatioiden toimintaan ja IISE-projektin materiaaliin. Näin saimme pohjatietoa leirin järjestäjistä sekä tulkkikoordinaattorin tehtävistä ja pystyimme aloittamaan tutkimuksemme suunnitteluvaiheen. Ensimmäinen konkreettinen koordinaattorin tehtävämme oli kerätä sähköpostiviesteistä puhuttujen kielten tulkkien nimet, yhteystiedot ja heidän tulkkauskielensä. Viestiketjuista piti selvittää myös, kääntävätkö he vain materiaalia leiriä varten vai tulevatko he myös leirille tulkkaamaan. Nämä kaikki tiedot keräsimme yhteen valmistautumismateriaalien lähettämistä varten. Lähetimme listan myös leirin järjestäjälle.

Tehtävänäimme oli myös koota leirin osallistujille eräänlainen infokassi, joka sisälsi tietoa Suomesta ja Turusta. Suunnittelimme yhdessä toisen ohjaajamme eli järjestäjän kanssa kassin sisällön, jonka materiaalia hankimme Turun Matkailuinfosta. Materiaalia ei löytynyt kaikilla tulkkauskielillä, joten joitakin tekstejä piti lähettää tulkeille käännettäväksi. Kassin sisältöön kuului muun muassa Turun kartta, Suomi- ja Turku-infopaketti sekä leirin ohjelma.

Välitimme käännettäväksi myös muuta materiaalia leiriä varten. Kääntämistä varten olimme yhteydessä leirin luennoitsijoihin, joilta pyysimme materiaalia tulkkien valmistautumiseen. Kaiken materiaalin välittämiseen ja kääntämiseen oli myös suunniteltava järjestäjien kanssa aikataulu josta oli tiedotettava niin luennoitsijoita kuin tulkkejakin.

Koska koordinaattoreiden ja tulkkien oli tarkoitus kokoontua yhteen säännöllisin väliajoin leirin aikana, suunnittelimme vielä tulkkien taukopaikan. Tarkoituksenamme oli, että taukopaikalla tulkit ja koordinaattorit voisivat levätä, juoda kahvia sekä vaihtaa tietoa keskenään. Emme voineet kuitenkaan suunnitella kovin tarkkaan, mitä kaikkea taukopaikalla olisi, koska emme vielä tienneet leirin aikana käytössä olevista tiloista.

Kesä- ja heinäkuussa 2011 tulkkausmateriaalit olivat vielä osin tulkkiopiskelijoilla ja tulkeilla tutustuttavina ja käännettävinä. Heinäkuussa tulkkausaikataulujen laatiminen alkoi ajankohtaistua, mutta vielä tuolloinkaan ei ollut täyttä varmuutta siitä, ketkä viittomakielentulkit tulisivat paikalle. Tulkkausalan yrityksissä oli kesälomia, joten tulkkeja oli tilattava myös muualta. Vastuukouluttaja eli toinen ohjaajistamme rakensi perusrungon aikataulusta ja tulkkien tarpeesta sekä kielivalikoista (LIITE 1: FEPEDA tulkkausaikataulut 2011). Yhteydenpito lomaviikkojen aikana oli hankalaa kaikkien ollessa eri paikkakunnilla, joten viestintä hoitui lähinnä sähköpostitse ja puhelimitse. Päivää ennen leiriviikon alkua, kun leirille tulevien tulkkien nimet olivat selvinneet, suunnittelimme tulkkien aikataulun. Aikataulusta tuli selvittää, missä ja mihin aikaan kukin tulkki tulkkaa. Pyrimme tekemään aikataulun niin, että jokaiselle tulkille tulisi yhtä monta tulkkaustuntia.

Kaiken kaikkiaan leirin valmistelut toteutuivat aikataulussa. Aluksi yhteydenpito ohjaajien kanssa oli hieman hankalaa ja hidasta kesälomien takia. Emme uskaltaneet itsenäisesti tarttua työtehtäviin, vaan jäimme odottamaan enemmän ohjeistusta. Jälkikäteen ajateltuna olisi pitänyt ryhtyä toimeen rohkeasti, jotta asiat olisivat edenneet nopeammin. Tulkkien aikataulun laatimista varten meidän olisi pitänyt tietää enemmän leirin ohjelmaan kuuluvien tilaisuuksien luonteesta ja millaisessa paikassa ne pidettäisiin. Näin aikataulua tehdessämme olisimme pystyneet huomioimaan, kuinka monta tulkkia mihinkin tilanteeseen tarvittaisiin, ja informoida tulkkiopiskelijoita eri tulkkaustilanteista.

Koordinaattorin on osattava vaatia tarvitsemansa asiat, jotta hän kykenisi koordinoimaan tulkkausta mahdollisimman sujuvasti.

5.2 Suunnittelu, toteutus ja reflektointi leirin aikana

Leiriviikon ensimmäisenä päivänä oli vapaaehtoistyöntekijöiden koulutus ja tiedotustilaisuus Turun kristillisellä opistolla. Koulutustilaisuuden oli suunnitellut leirin johto. Ohjelmaan kuului vapaaehtoistyöntekijöiden tutustuminen toisiinsa ja leirin järjestäjien pitämä infotilaisuus leirin ohjelmaan ynnä muihin asioihin liittyen. Koordinoinnin näkökulmasta oli hyvä, että järjestäjät olivat antaneet mahdollisuuden kaikkien osapuolten tutustua toisiinsa ennen tilaisuutta.

Iltapäivällä vapaaehtoistyöntekijät jakaantuivat kukin omaan ryhmäänsä suunnittelemaan omia työtehtäviään leirin aikana. Me jakaannuimme tulkkien ja ohjaajamme kanssa omaan ryhmäämme, jossa kerroimme tulkeille suunnittelemamme aikataulun. Aikataulua piti kuitenkin vielä hioa, sillä tulkkaustilanteet olivat erilaisia kuin olimme hahmottaneet saamamme ennakkotiedon perusteella. Perheleirin järjestäjistä yksi kertoi meille esimerkiksi, että espanjan kielen tulkkeja piti olla enemmän samassa tulkkaustilanteessa espanjalaisten suuren osallistujamäärän vuoksi. Sovimme siis keskenämme, mihin kukin tulkki menisi tulkkamaan. Tämän pohjalta kirjoitimme uuden aikataulun. Tarkempi tieto leirin ohjelmasta ja eri tilaisuuksien tulkkaustarpeesta olisi ollut tarpeellista. Koordinaattoreina meidän olisi pitänyt osata vaatia tarkempaa tietoa, mutta myös järjestäjien olisi pitänyt tiedottaa koordinaattoreita muutoksista.

Leirin ohjelmaan kuului seminaaripäivä, joka pidettiin kansanopiston auditoriossa. Kävimme tutustumassa tiloihin ja tulkkauskoppeihin yhdessä tulkkien ja ohjaajan kanssa. Illalla kirjoitimme puhtaaksi sekä puhuttujen kielten että viittomakielten tulkkien aikataulun (LIITE 2: Puhuttujen kielten tulkkien aikataulu, LIITE 3: Viittomakielen tulkkien aikataulu). Suunnittelimme neljän workshopin aikatauluun tulkkausparien lisäksi myös tulkkien kiertojärjestyksen. Valmiin aikataulun lähetimme sähköpostilla tulkeille sekä ohjaajillemme eli myös

yhdelle leirin järjestäjistä. Saimme vielä hieman materiaalia leirin ensimmäiselle päivälle, joten välitimme sen eteenpäin tulkeille käännettäväksi.

Ensimmäisen päivän suunnittelu ja tulkkaukseen valmistautuminen kulkivat samanaikaisesti, koska ensimmäistä kertaa olimme kaikki, niin koordinaattorit, leirin vastuuhenkilö kuin tulkitkin, samassa tilassa. Tuolloin saimme myös päivitettyä tietoa. Tulevina päivinä pystyimme osittain paremmin noudattamaan toimintatutkimuksen kehää, eli suunnittelemisen, toteuttamisen ja reflektointi tapahtuivat hieman selkeämmin erillään toisistaan. Yllätyksiä tuli silti, ja silloin suunnittelu ja toteuttaminen kulkivat yhtä aikaa, reflektointiinkaan ei jäänyt juuri pitkän työpäivän jälkeen voimia ja aikaa.

Jos koordinaattori saa esiintyjiltä valmistautumismateriaalia, on hänen välitettävä se tulkeille mahdollisimman pian. Olimme jo sähköisesti välittäneet tulkeille materiaalia, mutta puhuttujen kielten tulkit halusivat materiaalin myös tulostettuna, joten leirin ensimmäisen päivän aamuna tulostimme ja kopioimme tulkeille valmistelumateriaalia tulevia tulkkauksia varten. Tulkit tarvitsivat myös taukotilan, jotta tulkkeen laatu pysyisi hyvänä ja tulkit saisivat levätä ja informaatio välittyisi koordinaattoreiden ja tulkkien välillä. Seuraava tehtävämme oli siis tekemämme suunnittelun pohjalta järjestää sopiva taukotila. Taukotila oli keittiössä, jota käyttivät myös leirin lastenohjaajat. Koska emme saaneet rauhallisempaa paikkaa, järjestimme sieltä tulkeille kuitenkin pienen nurkkauksen, johon hankimme lokerot. Jokaisen kielen tulkeilla oli omat lokeronsa, joihin laitoimme kopioimamme materiaalit. Taukopaikan seinälle kiinnitimme tulkkien aikataulun. Myöhemmin päivällä taukotila tuli todelliseen käyttöön, kun istuimme yhdessä tulkkien kanssa alas ja pidimme pienen palaverin. Koska emme olleet saaneet kaikkea materiaalia seuraavan päivän luennoille, yritimme koordinaattoreina kertoa tulkeille käsitteistä, joita luennoilla mahdollisesti tulisi esiin. Tutustutimme tulkkeja muutenkin kuurouteen liittyviin käsitteisiin. Illalla keräsimme vielä materiaalia seuraavan päivän tulkkauksiin ja välitimme ne eteenpäin tulkeille.

Ensimmäinen leiripäivä oli melko sekava meille, sillä pääsimme vasta silloin kunnolla tutustumaan tulkkikoordinaattorin työhön käytännössä. Järjestäessämme tulkkien taukotilaa huomasimme, että olisi ollut hyödyllistä tutustua paikkaan ennen leiriä. Jos olisimme tutustuneet paikkaan etukäteen, olisimme ehkä päässeet vaikuttamaan paikkaan, jossa tulkit voisivat rentoutua ja pitää keskenään palavereja. Nyt taukotilassa oli hieman häiriötekijöitä, kun leirin lastenohjaajat ja lapset käyttivät samaa tilaa. Valmistautumismateriaalin kopioimisessa oli myös hieman hankaluuksia, sillä alun perin järjestäjät kertoivat meille, että leirillä olisi kopiointimahdollisuus. Myöhemmin kuulumme, että kopioiminen olisi pitänyt tehdä koulumme tiloissa, joka sijaitsi eri puolella kaupunkia. Kopiointimahdollisuuden järjestäminen olisi kuulunut leirin johdolle eikä koordinaattoreille. Joissakin asioissa suunnittelu ja sen mukainen toteutus ei siis ollut mahdollista.

Yhteinen palaveri tulkkien kanssa oli hyödyllinen. Tutustuimme vielä paremmin toisiimme, ja puhuttujen kielten tulkit saivat meiltä paljon hyödyllistä tietoa leiristä ja leirin teemasta. Olimme pahoillamme, ettemme saaneet kaikkea materiaalia seuraavan päivän tulkkaukseen, mutta yritimme kuitenkin parhaamme ja avasimme jälleen heille termejä, joita tulkkaustilanteissa voisi tulla esiin. Työmme jatkui vielä leiripäivän jälkeen illalla, kun saimme vielä lisää materiaalia välitettäväksi tulkeille. Välitimme tulkattavat tekstit heille mahdollisimman pian, jotta he olisivat vielä ehtineet valmistautua työhönsä. Koordinaattorin pitää siis olla valmiudessa työajan ulkopuolellakin, jotta kaikki mahdollinen materiaali välittyisi eteenpäin. Valmistautumismateriaalin välittäminen ja tulkkien valmistautuminen oli suunnitellun mukaista.

Seuraavana aamuna leiriläiset ja tulkit jakaantuivat workshop-ryhmiin. Leirin järjestäjät olivat jakaneet leiriläiset kieliryhmittäin, minkä perusteella me jaoimme tulkit omiin ryhmiinsä. Päivän aikana kävimme jokaisessa ryhmässä seuraamassa tulkkausta ja olimme koordinaattoreiden tavoin tavoiteltavissa koko ajan. Varmistimme myös, että kaikki osapuolet olivat tyytyväisiä työskentelyolosuhteisiinsa. Ongelmatilanteita ei kuitenkaan syntynyt ja kaikki olivat tyytyväisiä.

Illalla oli hieman vapaampaa ohjelmaa leiriläisille ja vapaaehtoistyöntekijöille, joihin leirillä työskennelleet tulkkiopiskelijat kuuluivat. Kaikille oli järjestetty yhteinen iltaruokailu, jonka jälkeen viittomakielinen rap-artisti Signmark esiintyi. Vapaamuotoisessa tilaisuudessa meillä oli mahdollisuus tutustua myös leiriläisiin ja kertoa tulkkikoordinaattorin toimenkuvasta. Tilaisuuden aikana järjestimme yllättäen tulkkauksilanteen. Yhtä leirin järjestäjistä haastateltiin televisio-ohjelmaan, jolloin paikalle tarvittiin viittomakielen tulkki. Yllättävään tilanteeseen reagointi tapahtui sujuvasti. Saimme ammattitaitoisen viittomakielentulkin välittömästi, koska hän oli jo valmiiksi illan tilaisuudessa mukana. Jäimme seuraamaan tulkkauksilannetta, sillä oli mielenkiintoista nähdä, kuinka televisiohaastattelu tehtiin ja kuinka siinä tulkkauksella viittomakielelle tapahtui. Samalla olimme varuillamme, jos jotain ongelmakohtia olisi ilmennyt. Kokonaisuudessaan koordinointi sujui suunnitellun mukaisesti. Yllättävän tulkkauksitarpeen sattuessa kehitimme nopeasti uuden suunnitelman, jonka myös toteutimme ripeästi.

Seminaaripäivän aamuna menimme Turun kristilliselle opistolle hyvissä ajoin hoitamaan tulkkauksen käytännön järjestelyt. Vaikka olimme koulutustilaisuudessa jo hieman tutustuneet tulkkauksilaitteisiin, käytännön toteutus oli haastavaa. Tilaisuudessa puhuttujen kielten tulkit tulkkasivat tulkkaukskopeissa ja auditorion lavalla tulkkasivat suomen-, saksan- ja kansainvälisen viittomakielen tulkit. Tulkkauks toteutettiin niin, että seminaarin puhuja puhui mikrofonin asiansa, jonka puhuttujen kielten tulkit kuulivat kuulokkeiden kautta ja tulkkasivat sen eteenpäin. Seminaarin osallistujilla oli kuulokkeet ja edessään kanavavalikot, josta valitsemalla he kuulivat tulkkauksen haluamallaan kielellä. Viittomakielen tulkkauks tapahtui niin, että suomalainen viittomakielen tulkki tulkkasi puheesta viittomakielelle ja häntä vastapäätä istuva toinen suomalaisen viittomakielen tulkki kopioi tätä tulkkauks. Näin kuuro kansainvälisen viittomakielen tulkki, joka tulkkasi lavalla, sai syötteen omalla kielellään vastapäätä istuvalta viittomakielen tulkilta. Saksan viittomakielen tulkilla oli kuulokkeet päässään, jotta hän kuulisi puheen saksankielisenä syöttötulkkeena. Myös yhdellä seminaarin puhujalla oli omat

tulkit mukanaan, sillä hän käytti taktiili- ja kirjoitustulkkausta. Kaikilla tulkeilla oli tulkkipari, sillä päivästä oli tulossa raskas ja haastava.

Osittain järjestäjät olivat ottaneet huomioon auditorion järjestelyt, mutta jotta tämä monipolvinen relay-tulkkaus toteutuisi mahdollisimman sujuvasti, varmistimme, että tulkkauskoipeissa oli kaikki kunnossa, ja järjestimme sinne materiaalit valmiiksi. Koska äänieristetyissä, umpinaisissa tulkkauskoipeissa oli huono ilmanvaihto, saimme sinne tuulettimet tulkkeja varten. Yritimme myös etsiä tulkeille paremmat kuulokkeet heidän toivomuksensa mukaan, mutta emme niitä löytäneet. Ennen koko leiriä olimme tehneet ammattitaitoisilta saksan- ja englanninkielentulkilta tarjouspyynnön, jonka hyväksyimme järjestäjillä. Seminaaripäivänä vastaanotimme tulkit ja ohjasimme heidät tulkkiopiskelijoiden tueksi.

Ennen tilaisuuden alkua katsoimme vielä viittomakielen tulkkien paikat ja tiedotimme niistä leiriläisille. Lopuksi toinen meistä meni tulkkauskoipeihin seuraamaan puhuttujen kielten tulkkausta ja toinen jäi auditorioon. Auditorioon jäävä koordinaattori sai työkseen liikutella mikrofontia, jos yleisöllä olisi jotain asiaa. Tämä oli yllättävä tilanne, sillä järjestäjät eivät olleet ottaneet huomioon, kuinka puhuttujen kielten tulkit kuulisivat yleisön kommentit. Kun toinen koordinaattoreista liikutteli mikrofontia, tulkkauksen sujuvuuden seuraaminen auditorion salissa ei toteutunut toisen koordinaattorin ollessa tulkkauskoipissa. Seminaarin jälkeen pidimme pienen palaverin tulkkien kanssa. Keskustelimme tulkkauksen sujuvuudesta seminaarin aikana sekä mietimme vielä seuraavaa päivää. Seuraavalle päivälle ilmeni yllättävä tulkkaustarve. Tilaisuudessa käsiteltiin workshop-ryhmien tuotokset englannin kielellä. Näin ollen hankimme tilaisuuteen englannin kielen tulkin, joka tulkasi englannista suomen kieleen. Tulkkaamassa oli myös kolme espanjan kielen tulkkia espanjalaisia osallistujia varten.

Seminaaripäivä oli monin tavoin raskas sekä koordinaattoreille että tulkkiopiskelijoille. Viimeistään nyt huomasimme, kuinka paljon meidän olisi pitänyt tietää tekniikasta, jota puhuttujen kielten tulkit käyttävät. Myös järjestäjät

eivät olleet ottaneet kaikkea huomioon tulkkaukseen liittyvissä järjestelyasioissa. Olisimme toivoneet hieman ohjausta tähän työmme osuuteen, sillä myös tulkit olivat yllättävän tilanteen takia hieman hämillään. Mikrofonin liikuttaminen ei olisi kuulunut tulkkikoordinaattorin tehtäviin, vaan järjestäjien olisi pitänyt järjestää tähän joku muu henkilö. Nyt toinen koordinaattoreista ei voinut seurata tulkausta ja auttaa mahdollisissa ongelmatilanteissa. Palaverissa keskustelimme ongelmatilanteista, joita seminaarissa ilmeni. Esimerkiksi puhuttujen kielten tulkit eivät aina kuulleet yleisön kommentteja, sillä mikrofoni ei toiminut. Pahoittelimme tulkeille ammattitaitomme puutetta, ja tulkkiopiskelijat saivat kertoa heidän ensimmäisestä haastavasta tehtävästään.

Seminaaripäivänä toteutus ei aina ollut alkuperäisen suunnitelman mukaista. Yllättäviä tilanteita tuli paljon, jolloin oli tehtävä nopeasti uusi suunnitelma. Palaverissa meillä oli mahdollisuus reflektoida työtämme myös tulkkien näkökulmasta. Koska saimme reflektointiin myös toisen näkökulman, opimme seminaaripäivästä paljon.

Viimeisenä päivänä oli workshopin purkutilaisuus. Suunnittelimme tulkkauksen toteutusta yhdessä siihen osallistuvien tulkkien kanssa. Suunnitelmaan tuli jälleen nopealla aikavälillä muutos, koska ilmeni yllättävä tulkaustarve, johon piti reagoida nopeasti. Leirille tuli toimittajia, jotka halusivat haastatella leiriläisiä, joten meidän tehtävänäme oli hankkia haastateltaville osallistujille tulkit. Muuten meille jäi aikaa seurata tulkkauksen sujuvuutta purkutilaisuudessa. Viikon päätteeksi jäimme pitämään palaveria kuluneesta viikosta, jossa reflektointiin, paitsi sen päivän asiat, myös koko viikon aikana toteutuneen suunnittelun ja toteutuksen asiat.

6 KYSELY

6.1 Kyselyn rakenne

Lähetimme Webropol-kyselyn leirillä tulkanneille 18 tulkille (LIITE 4: Kysely tulkeille). Tulkeista neljä on valmistuneita viittomakielen tulkkeja, ja loput ovat puhuttujen kielten tulkki opiskelijoita. Leirillä oli tulkkamassa neljä muuta tulkkia, mutta päätimme rajata heidät pois kyselystä, sillä he tulkkasivat leirillä muutamana päivänä hyvin satunnaisesti verrattuna niihin tulkkeihin, jotka tulkkasivat leirillä päivittäin. Kyselyyn vastasi tulkeista 50 prosenttia. Alhaiseen vastausprosenttiin voi olla syynä, että lähetettyämme kyselyn leiristä oli kulunut jo noin puoli vuotta. Vastanneista vain yksi oli valmistunut viittomakielen tulkki. Vastanneiden viittomakielen tulkkien määrään voi vaikuttaa se, että osa kysymyksistämme oli kohdistettu puhuttujen kielten tulkkio opiskelijoille.

Kysymykset tulkkauksen koordinoinnista asetettiin siten, että niihin olisi vaivatonta vastata tulkin näkökulmasta. Osa tulkeista tulkkasi leirillä useampaa kieltä tai kieliparia, joten monivalintakysymyksiin oli myös helppo siinä tapauksessa vastata valitsemalla useampi vaihtoehto. Osassa kysymyksistä oli avoin vastauskenttä, ja useimpiin kysymyksiin pystyi vastaamaan numeerisella asteikolla 1=heikko - 5=erittäin hyvä. Numeerista arviointia käytimme kohdissa, joissa meidän mielestämme vastaajien oli helppoa arvioida jonkin kokonaisuuden toimivuus. Puhuttujen kielten tulkkien opinnoista meillä puolestaan ei ole paljoa kokemusta, joten ajattelimme avoimien kysymysten mahdollisesti antavan meille uutta tietoa.

Ensikertalaisina halusimme kuulla tulkkien omin sanoin kertomana, miten heidän mielestään tulkkauksen koordinointi oli sujunut. Leirin jälkeen aikomuksemme oli lähettää sama kyselyn myös leirille osallistuneille perheille. Tulkkikoordinointi on kuitenkin huomaamatonta, taustalla tapahtuvaa organisointia, johon muut kuin tulkit tuskin osaavat kiinnittää huomiota siten, että osaisivat vastata siihen liittyviin kysymyksiin.

Ennen leiriä välitimme tulkeille kaiken perhetapaamisessa käsiteltävän materiaalin, jotta he ehtisivät mahdollisimman hyvin orientoitua tulevaan viikkoon. Päivää ennen leirin alkua jouduimme muuttamaan tulkkien aikatauluja sekä työnjakoa, mistä johtuen jotkin asiat saattoivat jäädä hieman epäselviksi. Teimme kuitenkin selkeät työvuorolistat leiripaikan seinälle, josta jokaisen tulkin oli helppo käydä katsomassa omat työvuoronsa. Halusimme siksi kysyä, saivatko tulkit mielestään riittävästi informaatiota ennen leiriä. Vaikka olimme tulkkikoordinaattoreita, leirin järjestäjät olivat toimittaneet tulkeille ohjeet tulevaa viikkoa varten, joten emme ensisijaisesti vastanneet informoinnista ennen leirin alkua.

Kyselyssämme pyysimme vastaajia arvioimaan tulkkauksen koordinoinnin sujuvuutta asteikolla heikosta erittäin hyvään. Suurimmat haasteet tulkkikoordinoinnin näkökulmasta olivat nopeasti muuttuvat tilanteet, joissa tuli reagoida mahdollisimman nopeasti ja huomaamattomasti. Koska espanjalaisia osallistujia oli paljon, espanjan tulkkeja saatettiin kaivata toisaalla luultua enemmän, joten tulkkeja oli informoitava nopeista muutoksista. Vasta perhetapaamisen alettua näimme, oliko esimerkiksi opastetuilla tutustumiskierroksilla ja retkillä tulkkien määrä sopiva suhteessa asiakkaiden määrään.

Kysyimme tulevia vastaavia tilanteita ajatellen tulkeilta, mitä asioita he olisivat koordinoinnissa halunneet tehtävän toisin. Vastaajat saivat vastata omin sanoin avoimeen kysymykseen, jotta emme johdattelisi heitä mihinkään tiettyyn suuntaan. Seuraavaksi tiedustelimme vastaajilta, millainen olisi tulkin kannalta optimaalinen tulkkikoordinointi. Tähänkin tulkit saivat vastata omin sanoin, koska numeerinen arviointi voisi rajata joitain hyviä ajatuksia pois.

Juhlaseminaarin koordinointi poikkesi hieman muusta viikon koordinoinnista. Halusimme erikseen kysyä myös seminaaripäivän tulkkikoordinoinnista, sillä se herätti ainakin paikan päällä tulkeissa erilaisia kysymyksiä. Kansainvälisen tilaisuuden koordinoinnista tutkimustietoa on jo, joten pyysimme vastaajia

antamaan arvosanan numeerisella asteikolla. Numeerisen asteikon avulla pystyimme näkemään, onnistuimmeko vai emme.

Kyselyssä vastaajat saivat numeerisella arviointiasteikolla vastata myös siihen, kuinka hyvin heistä tulkkien keskinäinen koordinointi ja yhteistyö toimivat. Tulkkien keskinäiseen yhteistyöhön olisi nimittäin voinut tulkkikoordinaattorina vaikuttaa kutsumalla kaikki tulkit paikalle etukäteen tutustumaan toisiinsa. Etukäteiskokouksesta olisi ollut kuitenkin käytännössä hankala järjestää, koska osa tulkeista tuli eri paikkakunnilta. Myös kesälomat hankaloittivat yhteisen ajan löytämistä.

Viittomakielentulkin koulutuksessa on huomattavasti kääntämisen ja tulkkauksen kursseja. Koulutuksessa painotetaan myös ammattietiikkaa sekä ammatillisuutta. Niihin liittyvä kysymyksemme oli osoitettu enemmän puhuttujen kielten tulkeille, sillä kysyimme, onko heidän koulutuksessaan riittävästi tulkkauharjoittelua sekä ammattietiikkaa.

Jokaiselle opiskelijalle tulkkauharjoittelu on varmasti hyödyllistä. Vastaavaa yhteistyötä oppilaitosten ja perhetapaamisen järjestäjien kanssa ei ollut aiemmin tehty. Siksi pyysimme vastaajia arvioimaan yhteistyön hyödyllisyyden asteikolla hyödyttömästä erittäin hyödylliseen.

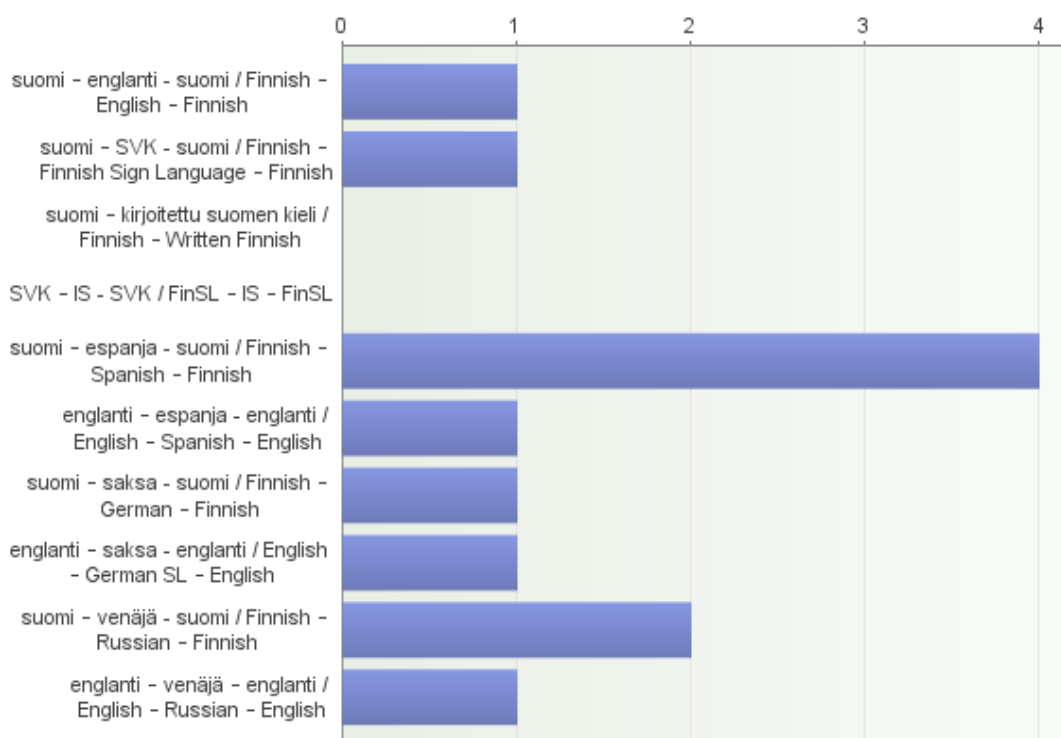
6.2 Kyselyn tulokset

Kysely lähetettiin 18 puhutun kielen tai viittomakielen tulkille, joista yhdeksän vastasi. Vastanneissa on kuusi suomalaista, kaksi venäläistä ja yksi saksalainen. Vastanneista tulkeista viisi puhuu äidinkielenään suomea, kaksi venäjää, yksi saksaa ja eräs kaksikielinen tulkki puhuu äidinkielenään sekä suomea että saksaa.

Kysely lähetettiin 18 puhutun kielen tai viittomakielen tulkille, joista yhdeksän vastasi. Vastanneista kuusi on suomalainen, kaksi venäläinen ja yksi saksalainen. Vastanneista tulkeista viisi puhuu äidinkielenään suomea, kaksi

venäjää, yksi saksaa ja eräs kaksikielinen tulkki puhuu äidinkielenään sekä suomea että saksaa.

Vastanneista neljä tulkkasi suomi-espanja-suomi; kaksi suomi-venäjä-suomi; yksi suomi-englanti-suomi; yksi suomi-suomalainen viittomakieli-suomi; yksi englanti-espanja-englanti; yksi suomi-saksa-suomi; yksi englanti-saksa-englanti ja yksi englanti-venäjä-englanti. Suomalainen viittomakieli-kansainvälinen viittomakieli-suomalainen viittomakieli sekä suomi-kirjoitettu suomenkieli- suomi olivat mukana olleista kielistä ainoita, joita yksikään vastaajista ei ollut vastannut.

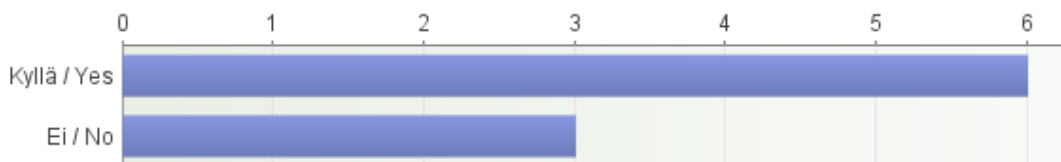

KUVIO 4. Kyselyyn vastanneiden leirillä tulkaamat kieliparit

Vastauksista käy ilmi, että tulkit olivat pääosin tyytyväisiä koordinointiin ja materiaalin saamiseen ajoissa. Etukäteen saatu materiaali helpotti valmistautumista. Vastauksissa mainittiin hyväksi myös se, että materiaalia järjestettiin aktiivisesti aina tarvittaessa. Seminaaripäivään liittyen muutama tulkki mainitsi kehitettävää koordinoinnissa. Yksi vastanneista muistutti, että puhujia kannattaa ohjeistaa tulkin käytössä, koska puhuttujen kielten konsekutiivitulkkaus ei ole samanlaista kuin viittomakielelle tulkkaus. Toinen

seminaarissa tulkannut tulkki olisi halunnut englanniksi pidettävän luennon suomennoksen etukäteen. Kyseinen tulkki tulkkasi simultaanisti suomesta, mutta relay-tulkkaus ei hänen mielestään oikein onnistunut. Tulkeista eräs sanoi tunteneensa kaikki muut tulkit, jolloin hän pystyi itse olemaan heihin yhteydessä. Hänestä oli myös mukavaa huomata, kuinka kokemukseltaan eritasoiset tulkit hyötyivät toinen toisistaan. Yksi vastaajista kehui koordinaattoreiden nopeaa reagointia pyyntöihin sekä kiitti ystävällisestä suhtautumisesta tulkkeja kohtaan.

Yhdeksästä vastaajasta kuusi oli sitä mieltä, että heidän saamansa informaatio ennen leiriä oli riittävää. Vastanneista tulkeista kolme puolestaan koki, että heidän saamansa informaatio ei ollut riittävää. Koko leirin koordinoinnin sujuvuudesta saimme vastaajilta keskiarvoksi 3,44. Vastauksissa oli kuitenkin hajontaa. Vastanneista yksi arvioi sujuvuutta erittäin onnistuneeksi, ja antoi arvosanaksi 5. Neljä oli antanut arvosanaksi 4, yksi vastanneista antoi arvosanaksi 1 ja kolme antoi arvosanaksi 3.

KUVIO 5. Olivatko tulkit tyytyväisiä saamaansa informaatioon ennen leiriä

Pyysimme tulkkeja vastaamaan avoimeen kysymykseen siitä, mitä koordinoinnissa olisi voinut tehdä toisin. Kahdessa vastauksessa mainittiin sanat: "olisi", "voinut" ja "ajoissa." Vastauksissa toistui samoja asioita kysyttäessä, mitä tulkit olisivat halunneet tehtävän toisin. Vastaajista kolme olisi toivonut koordinaattoreiden perehtyneen käytännön asioihin ennen leiriä. Tulkit kokivat, etteivät koordinaattorit tienneet puhuttujen kielten tulkkauksesta riittävästi. Koordinaattoreilta olisi toivottu valmiiksi mietittyjä vastauksia mahdollisiin ongelma-kohtiin. Yksittäiset kommentit liittyivät relay-tulkkauksen parantamiseen ja materiaalin saamiseen, vaikka vastaaja myönsikin itse

tietävänsä, etteivät puhujat usein pyynnöistä huolimatta lähetä ajoissa materiaalia tulkeille.

Tulkkien ja muiden vapaaehtoistyöntekijöiden orientoitumispäivänä meitä pyydettiin esittelemään viikon ohjelma englanniksi, mutta kuitenkin jossain kohtaa järjestäjien tullessa paikalle kesken kaiken aloimme puhua suomea. Eräässä vastauksessa ainoa suomenkielentaidoton tulkki oli kommentoinut, että hän olisi kaivannut selitystä, miksi näin oli. Kyseisessä vastauksessa tulkki painotti, ettei missään nimessä vaadi ketään puhumaan englantia, etenkin jos se ei tunnu luontevalta. Hän oli hyvin käyntiin lähteneen englanninkielisen johdatuksen jälkeen hämmentynyt kaikkien alettua puhua suomea. Asiasta maininneesta tulkista oli hienoa, että saksan kielen tulkit tulkkasivat hänelle loput ja että oli hieno kokemus itse kerrankin olla riippuvainen tulkkauksesta.

Pyysimme tulkkeja kuvailemaan kuvitteellisen koordinoinnin, jossa kaikki olisi kohdallaan. Yhdeksästä vastauksesta viidessä sanottiin suoraan, että unelmatilanteessa kaikki materiaali olisi ajoissa tulkeilla. Useat vastanneet tulkit toivoivat etukäteen esitietoa puhujista sekä laadittua sanastoa muun muassa workshop-luennoille. Yksi puhutun kielen tulkki muistutti puhujan ohjeistuksesta. EU-tulkit ovat tehneet kokous- ja kongressitilanteita varten ohjeistuksen puhujille. Puhujaa kannatta informoida etukäteen siitä, että tulkkeen laatu kärsii, mitä pidemmäksi puheenvuoro venyy, sillä tulkin on muistettava kaikki puhujan mainitsevat seikat. Eräs toinen tulkki oli kommentoinut samasta aiheesta. Hän kuitenkin myönsi, ettei paperista suoraan luettavia puheita ole tehty ääneen luettavaksi, jolloin se on huonon esiintyjän ongelma. Vastauksissa ilmeistä on se, että optimaalisessa tilanteessa tulkit saavat etukäteismateriaalia kuten sanalistoja, linkkejä ja termejä. Yhden vastaajan mukaan on tärkeää, että kaikki on selvää ennen tilaisuutta. Eräs vastaajista totesi, että tulkeille oli hyödyllistä tietää tiimin tulkit ja se, kuka tulkkasi mitäkin kieltä. Siten tulkki pystyy valmistautumaan tulkkauksiin esimerkiksi ketjussa kahden puhutun kielen välillä. Tärkeää ideaalissa tulkkauksikoordinaatiossa olisi yhden vastaajan mielestä se, että kaikki oheismateriaali ja ohjeistukset, kuten päivän kulku, olisivat jokaisen tulkin luettavissa, eivät vain kansallisella kielellä. FEPEDA-

organisaatiossa oli joitakin materiaaleja, jotka olivat vain suomeksi, joten vastaaja ei tiennyt mitä seuraava päivä tuo tullessaan, koska hän ei ymmärtänyt suomalaisia ohjeistuksia. Yksi vastaajista korosti, että hyvään koordinaatioon kuuluu rennon ilmapiirin luominen tulkkien kesken sekä mahdollisuus valita erikielisiä valmistautumismateriaaleja relay-tulkausta varten.

Seminaaripäivää pidettiin tulkkauksen näkökulmasta haastavimpana päivänä. Seminaarin tulkkauksukoordinoinnin sujuvuudesta saimme asteikolla yhdestä viiteen keskiarvoksi 3,29. Kysymykseen oli vastannut tulkeista vain seitsemän. Kysymykseen vastanneiden antamissa arvosanoissa hajonta oli pientä. 57,1 prosenttia antoi arvosanaksi 4, 14,3 prosenttia antoi numeroksi 3 ja 28,6 prosenttia antoi arvosanaksi 2.

Kaikkien yhdeksän vastanneen tulkin arvosanojen keskiarvo tulkkien välisestä yhteistyöstä oli 4,44. 55,6 prosenttia oli arvioinut yhteistyötä erinomaiseksi antaen arvosanaksi 5. 33,3 prosenttia arvioi yhteistyötä arvosanalla 4 ja 11,1 prosenttia antoi arvosanaksi 3.

88,9 prosenttia tulkeista oli vastannut siihen, onko koulutuksessa riittävästi tulkkauksiharjoittelua ja ammattietiikkaa sekä ammatillisuutta. Keskiarvoksi kysymykseen saimme 3. 12,5 prosenttia oli vastannut, että koulutuksessa on paljon tulkkauksiharjoittelua. 12,5 prosenttia sanoi tulkkauksiharjoittelua olevan aika paljon. 50 prosenttia vastasi ammattietiikkaa ja ammatillisuutta sekä tulkkauksiharjoittelua olevan koulutuksessa jonkin verran. 12,5 prosenttia sanoi tulkkauksiharjoittelua olevan koulutuksessa hieman, ja 12,5 prosenttia puolestaan oli arvioinut tulkkauksiharjoittelua ja ammatillisuutta olevan koulutuksessa vähän.

Kaikki yhdeksän kyselyyn vastannutta tulkkiä oli kokenut FEPEDA-organisaatiossa toteutuneen tulkkauksiharjoittelun joko tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi. Kysymyksen keskiarvo oli 4,89. 88,9 prosenttia sanoi tulkkauksiharjoittelua erittäin hyödylliseksi.

7 TUTKIMUSPROSESSIN REFLEKTOINTI

7.1 Itsereflektointi

Halusimme reflektoida koko tutkimusprosessiamme myös tulkkien näkökulmasta. Tekemämme kyselyn pohjalta saimme muutamilta tulkeilta vastauksia, mitä mieltä he olivat tulkkauksen koordinoinnista leirillä.

Eniten saimme kritiikkiä tietämättömyydestä leiriin ja tulkkaukseen liittyvissä käytännön asioissa ja puhuttujen kielten tulkkien tulkkauksessa. Koordinaattoreilta olisi toivottu myös valmiiksi mietittyjä vastauksia mahdollisiin ongelmakohtiin. Tämä johtunee varmasti siitä, että emme tutustuneet riittävän hyvin IISE-projektin materiaaliin ja sisäistänyt tehtäviä, joita koordinaattorille kuuluu. Alussa teimme tehtäviä, joita koordinaattorin ei olisi pitänyt tehdä, ja tehtävät, jotka nimenomaan olisi koordinaattorille kuulunut, jäi tekemättä. Suurin osa tulkeista oli kuitenkin sitä mieltä, että heidän saamansa informaatio ennen leiriä oli riittävää. Koordinaattoreina me koemme, että olisimme voineet antaa tulkeille lisää tietoa itse leiristä ja sen teemasta. Ennen leiriä meillä oli ajatuksena hyödyntää sosiaalista mediaa luomalla suljettu yhteisö, jossa olisimme voineet keskustella edellä mainituista asioista. Koska sosiaalinen media kuuluu henkilökohtaiseen elämään ja vapaa-aikaan, emme halunneet sekoittaa niitä työhön.

Jälkikäteen ajatellen olisi ollut hyvä kokoontua tulkkien kanssa hyvissä ajoin ennen leiriä. Näin olisimme vaihtaneet keskenämme informaatiota. Koska olimme koordinaattoreina kokemattomia, meille olisi ollut hyödyllistä tietää myös puhuttujen kielten tulkkien työskentelystä ja odotuksista. Eräs vastaajista totesi, että tulkeille on hyödyllistä tietää tiimin tulkit ja se, kuka tulkkaa mitäkin kieltä. Siten tulkki pystyy valmistautumaan tulkkauksiin esimerkiksi ketjussa kahden puhutun kielen välillä. Jos olisimme tavanneet tulkkien kanssa ennen tilaisuutta, kaikilla olisi ollut mahdollisuus tutustua toisiinsa.

Useat vastanneet tulkit toivoivat etukäteen esitietoa puhujista ja muutama tulkki muistutti puhujan ohjeistuksesta. Tätä emme olleet ollenkaan tehneet ja jälkikäteen ajateltuna olisi ollut hyödyllistä olla enemmän yhteydessä myös puhujiin. Järjestäjien olisi pitänyt tiedottaa puhujia tulkkien läsnäolosta, mutta meidän olisi pitänyt tarjota ammattitaitoamme siinä, kuinka puhujaa ohjeistetaan käyttämään tulkkia. Tulkeille meidän olisi pitänyt kertoa puhujien nimet sekä heidän kielensä.

Noin puolet tulkeista sanoi, että unelmatilanteessa kaikki valmistautumismateriaali olisi ajoissa tulkeilla. Valmistautumismateriaaleihin luettiin myös sanalistat, linkit ja termit. Vastauksista käy ilmi, että tulkit olivat pääosin tyytyväisiä materiaalin saamiseen ajoissa. Etukäteen saatu materiaali helpotti valmistautumista. Vastauksissa mainittiin hyväksi myös se, että materiaalia järjestettiin aktiivisesti aina tarvittaessa. Muutama tulkki olisi kaivannut lisää valmistautumismateriaalia, vaikka todellisuudessa puhujat eivät aina pyynnöistä huolimatta sitä lähetä. Mielestämme materiaalin välittäminen sujui parhaalla mahdollisella tavalla. Kun olimme saaneet materiaalia, lähetimme sen eteenpäin tulkeille. Jos joihinkin tilanteisiin ei ollut materiaalia, pyrimme auttamaan tulkkeja valmistautumaan tulkkaukseen esimerkiksi avaamalla termejä tai kertomalla Internet-sivustoista, joista saisi mahdollista lisätietoa.

Yksi vastaajista kehui koordinaattoreiden nopeaa reagoitua pyyntöihin ja kiitti ystävällisestä suhtautumisesta tulkkeja kohtaan. Koordinaattorin tehtäviin kuuluu yhteishengen luominen ja hyvien työskentelyolosuhteiden ylläpitäminen, joita suunnittelimme jo ennen leiriä ja pyrimme pitämään sen mielessä myös leirin aikana. Leirin ensimmäisinä päivinä luotimme, että ohjaajamme olisivat olleet paikalla koko ajan ja heillä olisi ollut aikaa ohjata meidän työtämme. Koska emme saaneet ohjausta leirin ensimmäisinä päivinä, koordinointi tapahtui itsestään ja tilanteiden mukaan. Välillä olimme hieman turhautuneitakin. Teimme kuitenkin paljon yhteistyötä tulkkien kanssa. Meidän näkökulmastamme yhteistyö helpotti työtämme, sillä saimme tulkeilta tietää mitä meiltä odotettiin. Tulkkeja oli yleisesti mukava koordinoita. Leirin lopussa

koordinaattorin tehtävät selkiytyivät meille toiminnan kautta ja uskalsimme helpommin tehdä itsenäisiä päätöksiä. Näin ollen esimerkiksi yllättäviin tilanteisiin reagoiminen onnistui meiltä nopeasti.

7.2 Parityöskentely

Yleensä tulkkauksen koordinaattorina toimii vain yksi henkilö, mutta koska teimme opinnäytetyön parina, halusimme hoitaa myös kaikki tehtävät yhdessä. Ennen leiriä osallistuimme yhdessä palaveriiniin ja hoidimme käännöksen koordinoimista yhdessä. Viikkoina, jolloin tehtävää oli paljon, hoidimme joitakin pieniä tehtäviä erikseen. Aluksi suunnittelimme, että hankkisimme yhteisen sähköpostiosoitteen käännöksen koordinoimista varten, mutta emme sitä kuitenkaan saaneet aikaiseksi. Koordinoimista sujui kuitenkin hyvin käyttämällä enimmäkseen toisen sähköpostia.

Viimeistään leirin aikana huomasimme, kuinka tärkeää oli toisen parin läsnäolo. Tulkkikoordinaattorina pitäisi toimia henkilö, jolla on kokemusta kansainvälisistä, monikielisistä tapahtumista. Meillä kummallakaan ei ollut vielä kokemusta tulkkauksen koordinoimista, toisen tuki oli merkittävä. Koordinaattorin tehtävänä on olla koko ajan tavoitettavissa, joten parina se oli mahdollista. Etukäteen olimme miettineet, kuinka toimia esimerkiksi toisen sairastuessa. Koska emme olleet jakaneet kummallekaan omia vastuualueita, molemmat olisivat selvinneet tilanteista yksinkin.

Seminaaripäivä oli koko viikon koettelevin päivä parityöskentelyn näkökulmasta. Kokemuksen ja ohjauksen puutteesta johtuen parin tuki oli tärkeää. Paineensietokykyä koeteltiin etenkin silloin, kun työtämme seminaarissa kritisoitiin. Nopeaa ratkaisua vaativissa tilanteissa parin näkemykset saattoivat poiketa toisistaan, joka vaikeutti päätöksentekoa. Keskustelimme ongelmatilanteesta sen jälkeen, jolloin saimme selvitettyä toistemme näkemyserot ja parina toimiminen jatkui sujuvasti.

7.3 Oppimiskokemukset

Tulkkikoordinaattorina toimiminen Eurofest Finland 2011 -leirillä oli kaiken kaikkiaan merkittävä oppimiskokemus meille. Leirillä tehdyn työn kautta olemme oppineet paljon asioita, joita koulutuksessamme ei opeteta, mutta joita tarvitsemme tulevassa työelämässä. Uusien asioiden lisäksi opimme myös viittomakielentulkkauksesta lisää.

Puhuttujen kielten tulkkien työstä opimme paljon, sillä huomasimme, kuinka paljon eri asioita heidän työnsä sisältää verrattuna viittomakielen tulkkien työhön. Merkittävin ero on laitteiston käyttö. Simultaanitulkkauksessa suuressa tilaisuudessa puhuttujen kielten tulkit tulkaavat heille tarkoitettussa kopissa. Kopissa on kuulokkeet tulkille ja laitteisto, jolla tulkki valitsee milloin hän kuuntelee puhujaa ja milloin hän tulkaa itse. Jos tulkkauskieliä on monia, asiakas voi itse valita erillisestä laitteesta, minkä kielen tulkausta hän haluaa kuunnella kuulokkeilla. Tekniikan toimiminen on ehdoton edellytys puhuttujen kielten tulkkausten toteuttamiselle kokous- ja kongressitilanteissa.

Muutamit termit, jotka liittyvät vain puhuttujen kielten tulkkien ammattiin tulivat tutuiksi. Opimme esimerkiksi, että termi prima vista ei liity pelkästään musiikkiin, vaan myös puhuttujen kielten tulkin ammattiin. Prima vista tarkoittaa tulkausta, jolloin tulkki tulkaa samanaikaisesti tekstiä lukiessaan. Termit, kuten konsekutiivi- ja simultaanitulkkaus olivat meille jo ennestään tuttuja. Konsekutiivitulkkaus tarkoittaa jaksoittaista tulkausta, toisin sanoen, tulkki tulkaa puhujan tauon aikana. Simultaanitulkkaus tarkoittaa samanaikaista tulkausta. Kun viittomakielen tulkeille yleisempi tulkkauksen muoto on simultaanitulkkaus, puhuttujen kielten tulkeille on konsekutiivitulkkaus.

Relay-tulkkaus oli merkittävin oppimiskokemus meille, sillä sitä emme ole harjoitelleet koulutuksessamme, mutta joudumme mahdollisesti tekemään relay-tulkausta tulevaisuudessa. Relay-tulkkauksessa tärkein osa on syöttökielen tulkaajalla. Hänen kauttaan kaikki muut tulkit tulkaavat omalle kielelleen. Relay-tulkkauksessa on siinä käytetyn tulkkauksen ketjun vuoksi

välttämättä viivettä lähde- ja kohdekielen tulkkeen välillä, mutta sujuvassa relay-tulkkauksessa viive on vähäinen. Jotta relay-tulkkaus olisi mahdollisimman sujuvaa, kaikkien osapuolien ammattitaidolla ja yhteistyöllä on merkitystä. Huomasimme, kuinka paljon tulkkikoordinaattorin on tiedettävä sekä puhuttujen kielten että viitottujen kielten tulkkien ammatista. Kun koordinaattori tuntee työnsä, hän myös osaa välittömästi puuttua ongelmatilanteisiin.

Paritulkkaus on yleistynyt nykypäivänä myös viittomakielentulkin ammatissa. Pitkäkestoisissa ja vaativissa tilanteissa tulkkipari on välttämätön, jotta tulkkeen laatu pysyisi hyvänä. Viittomakielentulkkauksessa toinen tulkeista on aktiivisessa vuorossa kun taas toinen on hänen tukena. Ennen tulkkaustilannetta parit sopivat keskenään vuoronvaihdosta. Puhuttujen kielten tulkkien paritulkkaus toimii suunnilleen samoin. Ennen tilannetta parit sopivat keskenään vuoroistaan. Leirillä tulkanneet tulkit olivat vielä opiskelijoita, joten tulkkausvuorot sovittiin tulkkien kokemusten mukaan. Joissakin tilanteissa kokeneempi tulkkiopiskelija tulkkasi koko tilanteen ajan, kun taas toinen seurasi tilannetta vierestä ja toimi ikään kuin tukitulkkina. Muutamissa tilanteissa espanjan kielen tulkit joutuivat kaikki hajaantumaa keskenään, sillä asiakkaita oli paljon ja eri paikoissa. Näissä tapauksissa paritulkkaus ei toteutunut.

7.4 Opinnäytetyön kirjoittaminen

Aloimme kirjoittaa opinnäytetyötämme syksyllä 2011, kun leiri oli jo ohi. Aluksi kirjoitimme yhdessä 20-sivuisen koosteen työstämme harjoitusseminaariin. 20 sivun kirjoittaminen oli melko helppoa, sillä olimme tehneet muistiinpanot kaikista ohjaajiemme kanssa käydyistä palavereista ja tehtävistä, joita teimme. Tavoitteenamme olikin kirjoittaa opinnäytetyötä koko ajan yhdessä. Huomasimme, että yhteistyömme sujui hyvin ja kirjoittaminen edistyi. Joulun jälkeen huomasimme kuitenkin vaikeuksia yhteisen ajan löytämisestä, sillä koulupäivämme oli pitkiä, ja kun toinen parista lähti vielä toiselle paikkakunnalle työharjoitteluun, yhdessä kirjoittaminen ei voinut toteutua. Näin ollen jaoimme aiheet, joista kukin kirjoittaisi ja joita toinen kommentoisi. Liitimme opinnäytetyön tekstin Google dokumenttiin, koska siellä pystyimme molemmat

kirjoittamaan samaan paikkaan ja kommentoida tuotostamme. Lisäksi toinen ohjaajistamme pystyi myös kommentoimaan tekstiämme. Olemme molemmat perehtyneet aiheeseemme niin hyvin, että vaikka emme kirjoittaneet koko tekstiä yhdessä, ymmärsimme mitä toinen aiheestaan kirjoitti.

8 POHDINTA

Pidämme työtämme tärkeänä ja hyödyllisenä, sillä koordinointia tilanteissa, joissa on sekä puhuttujen että viitottujen kielten tulkkausta, ei opeteta missään. Toiminnan, kyselyn ja itsereflektion kautta olemme huomanneet, että tulkkauskoordinoinnissa tärkeintä on panostaa etukäteistyöhön. Näin ollen itse tilanteessa toiminen ja muuttuviin tilanteisiin reagoiminen on helpompaa ja sujuvampaa. Kokemuksemme pohjalta olemme huomanneet myös kuinka hyvin koordinaattori on osattava lukea eri tilanteita ja ihmisiä.

Työstämme käy ilmi, kuinka ensikertalainen selviytyy tulkkauksen ja kääntämisen koordinoinnista. Tekemämme kyselyn pohjalta selviävät tulkkiin odotukset ja vaatimukset koordinointiin liittyen. Vaikka ensisijaisesti työemme käsittelee itse koordinointia, työssämme on otettu huomioon myös tulkkauksen näkökulma. Kyselyn tuloksia tarkastellessa on otettava huomioon, että vain puolet tulkeista vastasi ja että enemmistö heistä oli vielä opiskelijoita.

Työn aikana olemme pohtineet kuinka vähän tulkkauksen koulutusohjelmissä käsitellään muitakin kuin opiskellun kielen tulkkausta. Kielestä riippuen tulkkaustavoista löytyy eroavaisuuksia ja esimerkiksi tässä tapauksessa koordinaattori tuli tietää sekä puhuttujen että viitottujen kielten tulkkauksesta. Olisi siis hyödyllistä tutkia, olisiko eri kielten tulkkauksen koulutusohjelmien välisestä yhteistyöstä apua tulevaa työelämää varten.

Olemme jääneet pohtimaan, olisiko mahdollista tulevaisuudessa järjestää pienimuotoinen kurssi eri kielten tulkkauksen koordinoinnista. Koska viittomakielentulkkaus suurissa kansainvälisissä tilaisuuksissa on lisääntynyt, tulkkauksen koordinoinnin tarve todennäköisesti kasvaa.

LÄHTEET

- Aaltola, Juhani & Raine Valli 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Cleaver, N 2003. Co-working a View from the "Hot Seat". NEWSLI 1 / 2003, 8-11. Teoksessa Niina Hytönen & Terhi Rissanen (toim.) Käden käännteessä. Helsinki: Finn Lectura, 161.
- De Wit, Maya 2002. Sign Language Interpreting in Multilingual International Settings. Teoksessa Rachel Locker McKee & Jeffrey Davis (toim.) Interpreting in Multilingual, Multicultural Contexts. Washington, DC: Gallaudet University Press, 226
- Grönfors, Martti 2001. Havaintojen teko aineistonkeräyksen menetelmänä. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Jyväskylä: PS-kustannus, 124-125
- Fédération Européenne des Parents d'Enfants Déficiants Auditifs 30.6.2011. Viitattu 2.4.2011. <http://www.fepeda.net/>
- Heikkinen, L. T 2001. Toimintatutkimus - toiminnan ja ajattelun taitoa. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Jyväskylä: PS-kustannus, 170-175
- Hytönen, Niina & Rissanen, Terhi 2006. Käden käännteessä. Helsinki: Finn Lectura.
- IISE: training materials for interpreters i.a. Viitattu 1.3.2012. <http://project-iise.eu/dvd/>
- Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry i.a. Viitattu 2.4.2011. <http://www.klvi.org/>

Laine, Jenni 2006. Tulkkauksen tutkimus viittomakielen tulkin työn kehittäjänä. Teoksessa Niina Hytönen & Terhi Rissanen (toim.) Käden käännteessä. Helsinki: Finn Lectura, 161.

Paloposki, Sari 2012. FEPEDAn varapresidentti ja KLV:n varapuheenjohtaja. Turku. Henkilökohtainen tiedonanto 14.3.

Selin, Pirkko 2001. Hyvään käytäntöön. Viittomakielentulkausta parityönä Käpylän iltaoppikoulussa. Kuurojen Liitto ry.

LIITTEET

LIITE 1: FEPEDA tulkkauseikataulutus 2011

Sessions	MONDAY 1.8.2011	TUESDAY 2.8.2011	WEDNESDAY 3.8.2011	THURSDAY 4.8.2011	FRIDAY 5.8.2011	Saturday 6.8.2011
8.00	<i>PREPARATION DAY</i> Starts at 10 a.m.	<i>BREAKFAST</i>	<i>BREAKFAST</i>	<i>BREAKFAST</i>	<i>BREAKFAST</i>	<i>BREAKFAST</i>
9.00		<i>ARRIVAL AND REGISTRATION</i>	GET-TOGETHER: Presenting, Children go with the child carers (2 SU-SPA interpreters to children's programme) 4 Workshops; Introduction, themes etc. Eeva SU; syöttötulkkauk SU-VK SL Interpreter pair 1 (Kari) SL Interpreter pair 2 (Oskari) IS Interpreter pair (Irja) Chain 1: SU-ENG Chain 2: IS-SU-GER Chain 3: SU-SPA Chain 4: SU-RUS	<i>Turun kristillinen opisto!</i> (PRESS MEETING) Interpreters?? Jos halutaan haastatella perheitä, pitäisikö olla puhuttujen keilten tulkkeja poikalla ES, GER, ENG, RU vai riittääkö SU-ENG-SU; vk-tulkit tilattu vasta klo 10 -	4 THEMES: Workshop; Discussion; Ideas etc. SL Interpreter pair 1 (Kari) SL Interpreter pair 2 (Oskari) IS Interpreter pair (Irja) Chain 1: SU-ENG Chain 2: IS-SU-GER Chain 3: SU-SPA Chain 4: SU-RUS	Excursion to the City of Naantali SL Interpreter pair (Kari) IS Interpreter pair (Oskari) SITES: The Naantali Church The Old City Opastuskieli? Tulkkauk? Moomin World Tulkkauk? Ilona ja Anniina järjestävät tätä nyt Kultaranta Opastus Kultarannassa ENG Interpreter chain: ENG-FinSL-IS SL Interpreter pair (Kari) IS Interpreter pair (Oskari)
			<i>break 5-10 min</i>	Onko tässä breikki? Kahvi?		
10.00	Introduction and Info for the (volunteer) workers SL Interpreter pair 1 (Krista) SL Interpreter pair 2 (Kari) <i>break 5-10 min</i>	<i>ARRIVAL AND REGISTRATION</i> Child carers/volunteer interpreters could help the participants in orientation	SL Interpreter pair 1 (Kari) SL Interpreter pair 2 (Oskari) IS Interpreter pair (Irja) Chain 1: ENG Theme 1 Chain 2: SL-IS-GER Theme 2 Chain 3: SPA Theme 3 Chain 4: RUS Theme 4	OFFICIAL PROGRAMME syöttötulkkauk juonnoissa ENG-SU SL Interpreter pair 1 (Kari) IS Interpreter pair (Irja) Chain 1: SU-ENG Chain 2: SU-GER Chain 3: SU-SPA Chain 4: SU-RUS		
11.00	SL Interpreter pair 1 (Krista) SL		SL Interpreter pair 1 (Kari) SL Interpreter pair 2 (Oskari) IS Interpreter pair	Haastateltavien osalta kysyttävä kieli, onko syöttö IS/FinSL-VK-ENG vai miten?		

	Interpreter pair 2. (Kari)		(Irja) Chain 1: ENG Theme 2 Chain 2SL-IS-GER Theme 3 Chain 3:SPA Theme 4 Chain 4: RUS Theme 1			
12-13	LUNCH	LUNCH for the workers	12 – 14 LUNCH			12 – 14 LUNCH
13.00	SL Interpreter pair 1, (child care Krista, Nelli, Aino) SL Interpreter pair 2, (catering group, Kari, Laila, Lea) Spoken L. Interpreter group session (SP, IL,AJ)	<i>Registration continues: Spoken language Interpreters ready to translate if necessary</i>		13 – 14 LUNCH		
14.00	14.30 - 15.15 break 5 – 10 min	SURVIVE IN FINLAND- Orientation & presentation Juha Punnonen & Pekka Tarvajärvi SL Interpreter pair 2 (Kari) IS Interpreter pair (Irja)	SL Interpreter pair 1 (Kari) SL Interpreter pair 2 (Oskari) IS Interpreter pair (Irja) Chain 1: ENG Theme 3 Chain 2SL-IS-GER Theme 4 Chain 3:SPA Theme 2 Chain 4: RUS Theme 1	FEPEDA GENERAL ASSEMBLY + BOARD ASSEMBLY 14 – 16 <i>Ei tulkkausta</i>	14-17 TURKU – THE CULTURE CAPITAL OF EUROPE 2011 Sightseeing Tour SL Interpr. pair 1 (Kari) SL Interpr. pair 2 (Oskari) IS interpr. pair (Irja) ei puhuttujen kielten tulkkeja	14 – 17 FREE AFTERNOON PROGRAMME FOR ADULTS A trip to the Archipelago (Turun kaupungin opas) busseissa opastukieli SU vai ENG? Retkellä? ENG/SU – FinSL – SL? SL interpreter pair 1(Kari) SL Interpreter pair 2 (Oskari) IS Interpreter pair (Irja)
	14.30 – 14.45 Coffee Break	15.00 COFFEE	15.00 – 15.15 COFFEE			
15.00	14.45 - 15.15 Stuff for the staff SL Interpreter pairs 1 & 2 15.15 – 16.00 Conclusion, discussion SL Interpreter pairs 1 & 2	<i>continues...</i> break 5 – 10 min continues	15.15 – 16.15 SL Interpreter pair 1 (Kari) SL Interpreter pair 2 (Oskari) IS Interpreter pair (Irja) Chain 1: ENG Theme 4 Chain 2SL-IS-GER Theme 1 Chain 3:SPA Theme 2 Chain 4: RUS Theme 3			
16.00	16.00 -					15

	16.30 Going to Harjattula 16.30 -				COFFEE	
17.00	17.30 Getting settled and orientation (presenter Maarit Saikkonen) SL Interpreter pair 1 (Krista)					
18.00	17.30 – 18.30 Going to Merimaja (Krista + interpreter pair 1; saako Krista tulkit klo 18 jälkeen, ei ollut listassa?)	WELCOME TO FINLAND OPENING SEREMONIE S & presentation Juha&Pekka SL Interpreter pair 1 (Krista)* SL Interpreter pair 2 (Kari) IS Interpreter pair (Irja) Welcom toast 5.30 p.m.	18 – 19 SIGNMARK Speaker: Juha Punnonen, Pekka Tarvajärvi Chains: speakers SL Interpreter chain 1 (Kari): Feeding ENG- FinSL (istuu ja syöttää) Interpreter 2: FinSL-IS (seisoo lavalla) SignMarkin kanssa sovittava kieli!! nimmarien jako (tulkit tähän asti - 19) (Dinner/Supper)			
19.00					TALENT EVENING PROG Floor is open to all Chain 1: ENG- FinSL-IS Chain 2: ENG- FinSL-IS (no spoken language interpreting)	GRANDE FINALE Dinner+Supp er Syöttökieli englanti SL Interpreter pair (Kari) IS Interpreter pair (Oskari)
20.00		Dinner/Supp er				
21.00						
22.00				CULTURAL EVENT Chain 1: ENG-IS Chain 2: ENG-FinSL		No spoken language interpretation (Kuitenkin kiitokset tulkiopiskelij oille näkyvästi)

LIITE 2: Puhuttujen kielten tulkkien aikataulu

Tiistai 2.8.

Klo 12 Perheiden auttaminen majoituksessa. (Harjattula Centre/Infopiste)

Kaikki tulkit

Klo 18.30-19.00 Tervetuliaismalja ja tervehdyssanat (Kartanon patio)

(ESP) K, I, H ja C

Klo 19.00-20.00 Tervetuloa Suomeen- avajaistilaisuus (Kartanon patio/Lasipalatsi)

(ESP) K, I, H ja C

Keskiviikko 3.8.

Klo 9.00 Workshop- ryhmiin jakautuminen (Lasipalatsi)

Ryhmä 1: EN:J ja J, N ja I

Ryhmä 2: SL-IS-GER: J, P, U

Ryhmä 3: SPA1: M ja C

Ryhmä 4: SPA2: K ja H

Klo 10-11 Workshop- työskentelyä

Ryhmä 1: Lääketiede ja teknologia (Tallin vintti 1)

Ryhmä 2: Kommunikaatio ja tulkkaus (Tallin vintti 2)

Ryhmä 3: Päivähoito ja koulutus (Kartano)

Ryhmä 4: Sosiaalietuudet (Harjattula Centre)

Klo 11-12 Workshop- työskentelyä

Ryhmä 1: Kommunikaatio ja tulkkaus (Tallin vintti 2)

Ryhmä 2: Päivähoito ja koulutus (Kartano)

Ryhmä 3: Sosiaalietuudet (Harjattula Centre)

Ryhmä 4: Lääketiede ja teknologia (Tallin vintti 1)

Klo 12-14 Lounas

Klo 14-15 Workshop- työskentely jatkuu

- Ryhmä 1: Päivähoito ja koulutus (Kartano)
- Ryhmä 2: Sosiaalietyudet (Harjattula Centre)
- Ryhmä 3: Lääketiede ja teknologia (Tallin vintti 1)
- Ryhmä 4: Kommunikaatio ja tulkkaus (Tallin vintti 2)

15-16 Workshop jatkuu

- Ryhmä 1: Sosiaalietyudet (Harjattula Centre)
- Ryhmä 2: Lääketiede ja teknologia (Tallin vintti 1)
- Ryhmä 3: Kommunikaatio ja tulkkaus (Tallin vintti 2)
- Ryhmä 4: Päivähoito ja koulutus (Kartano)

Torstai 4.8.

Klo 8.30 Simultaanitulkkauksen harjoittelua (Opiston iso auditorio)

Klo 10-13 Juhlaseminaari (Opiston iso auditorio)

'Minkäläista on olla kuulovammaisen lapsi ja nuori Euroopassa vuonna 2011?'

SU-EN-SU : Tulkki ja opiskelijat

SU-SA-SU: Tulkki ja opiskelijat

SU-ES-SU: Tulkki ja opiskelijat

SU-VE-SU: Opiskelijat

Klo 13-14 Lounas

Klo 14-15 Näkökulmia ja tutkimustietoa kuulovammaisten koulutuksesta (Iso auditorio)

SU-EN-SU : Tulkki ja opiskelijat

SU-SA-SU: Tulkki ja opiskelijat

SU-ES-SU: Tulkki ja opiskelijat

SU-VE-SU: Opiskelijat

Perjantai 5.8.

Klo 13-16 Opastettu retki saaristoon (Lähtö: Jellonan ranta)

SPA: K, C ja H

Lauantai 6.8.

Klo 9.30 Lähtö Harjattulasta Naantalin Kultarantaan

Klo 11-12.30 Opastettu tutustuminen Kultarannassa

SPA: M ja J

LIITE 3: Viittomakielen tulkkien aikataulu

VK-tulkit:

Tiistai 2.8.

klo 14 Auditorio

”Selviä Suomessa” - Vinkkejä ja kevyttä koulutusta Suomessa
oleskeluun (kieli, kulttuuri jne.)

SVK: P ja N

IS: T ja P

Klo 15 Iltapäiväkahvi

Klo 15-17 Auditorio

”Selviä Suomessa”-luento jatkuu

SVK: P ja N

IS: T ja P

Klo 18.30 Kartanon patio

Tervetuliaismalja ja tervehdyssanat

SVK: S ja H, P ja N

IS: T ja P

Klo 19-20 Kartanon patio/Lasipalatsi

Tervetuloa Suomeen- avajaistilaisuus, (yleisinformaatio leiristä +
maakohtainen sittäytyminen)

SVK: S ja Ha, P ja N

IS: T ja P

Keskiviikko 3.8.

Klo 9.00 Lasipalatsi

Workshop- ryhmiin jakautuminen

SVK: P ja N, H ja H } Ryhmä 2: SL-IS-GER

IS: T ja P

Klo 10-11 Tallin vintti 2

Kommunikaatio ja tulkkaus

Klo 11-12 Kartano

Päivähoito ja koulutus

Klo 12-14 Lounas

Klo 14-15 Harjattula Centre

Sosiaalietuudet

Klo 15-16 Tallin vintti 2

Kommunikaatio ja tulkkaus

Klo 18.00 Lasipalatsi

Iltaruokailu kaikille

Klo 19-20 Lasipalatsi

Signmark esiintyy

SVK: P ja N

Torstai 4.8.

Klo 10-13 Opiston iso auditorio

Juhlaseminaari: 10.00 avajaispuhe, Eeva Tikka, Fepedan puh.johtaja.

10.15. Turun kaupungin tervehdys, Mika Akkanen, kv-asioiden päällikkö

10.30 KLVLY:n tervehdys, Sanna Loukusa, puheenjohtaja

10.45 Uskon erilaisuuden voimaan, Marko Vuoriheimo

tauko

1.30 Maaseudun pojasta ihmisoikeuslähettilääksi, Riku Virtanen, Kynnys ry.

12.00-13. Nuorten Forum- suomalaisten nuorten puheenvuoroja kuulosta ja kielestä

13-14 Lounas

14-15 Näkökulmia ja tutkimustietoa kuulovammaisten koulutuksesta, Bernard Daly

SVK: P ja N, H ja H + 14-17 K ja K

Klo 15-15.15 Iltapäiväkahvi

Klo 15.30-17.30 Opastettu Turku- kierros (lähtö opistolta, paluu Harjattulaan) tarvittaessa SVK: P ja N, K ja K, H ja He

Klo 18 Päivällinen

Klo 19-23 Lasipalatsi/Jellonan rantsauna

Suomalainen saunakulttuuri; saunomista, ulkopelejä, iltapala

SVK: P ja N, K ja K

Perjantai 5.8.

Klo 9-12 Tallin vintti

Workshop- ryhmien tuotokset; yhteinen purku

SVK: P ja N, H ja H

Klo 12-13 Lounas

Klo 13-16/17 Opastettu retki saaristoon (Lähtö Jellonan rannasta)

SVK: P ja N, H ja H

Klo 20-21 Lasipalatsi

Teemallinen illanvietto; Talent-ilta

SVK: P ja N, K ja K

Lauantai 6.8.

Klo 9.30-17 Perheiden yhteinen retkipäivä oman valinnan mukaan:

Kultaranta klo 11-12.30: tarvittaessa SVK: P ja N, H ja H

Klo 20-22 Lasipalatsi/Kartano

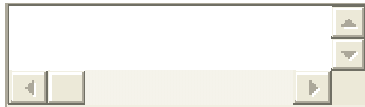
Päätjäiset Suomi-tyyliin, disko nuorisolle

SVK: P ja N, H ja H

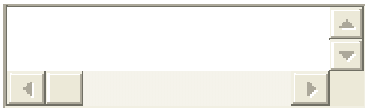
LIITE 4: Kysely tulkeille

Fepeda tulkeille

1. Kansalaisuus / Nationality

2. Äidinkieli / My first native language

3. Kieli/kielet, joita tulkkasit leirillä Language/-s you interpreted during the camp

- suomi - englanti - suomi / Finnish - English - Finnish
- suomi - SVK - suomi / Finnish - Finnish Sign Language - Finnish
- suomi - kirjoitettu suomen kieli / Finnish - Written Finnish
- SVK - IS - SVK / FinSL - IS - FinSL
- suomi - espanja - suomi / Finnish - Spanish - Finnish
- englanti - espanja - englanti / English - Spanish - English
- suomi - saksa - suomi / Finnish - German - Finnish
- englanti - saksa - englanti / English - German SL - English

- suomi - venäjä - suomi / Finnish - Russian - Finnish
- englanti - venäjä - englanti / English - Russian - English

4. Mikä koordinoinnissa toimi? Mihin olit tyytyväinen? What was good in coordinating? Things you were satisfied about?

5. Saitko ennen leiriä riittävästi informaatiota? Was there enough information before the camp?

- Kyllä / Yes
- Ei / No

6. Koordinoinnin sujuvuus leirillä? Coordinating on camp?

(1=heikko , 5=todella hyvä / 1=weak , 5=very good)

	1	2	3	4	5	
-	☐	☐	☐	☐	☐	+

7. Mitä olisit tulkin näkökulmasta halunnut tehtävän toisin? From your point of view, what would have you done in a different way?

8. Unelmakoordinointi tulkkauksen kannalta?(mitä haluaisit koordinaattorien tekevän, jotta työskentelysi olisi helpompaa?) When it comes to the coordination, what would the most perfect situation be like (what would you like the coordinators do to make your work easier?)

9. Kuinka koordinointi toimi seminaarin aikana? (Relay-tulkkaus) How was the coordination during the seminar?(Relay-interpretation)

(1=huonosti , 5=todella hyvin / 1=weak , 5=very good)

	1	2	3	4	5	
-	☐	☐	☐	☐	☐	+

10. Kuinka tulkkien keskinäinen yhteistyö toimi? How was the cooperation between the interpreters?

(1=heikosti , 5=todella hyvin , 1=weak , 5=very good)

	1	2	3	4	5	
-	☐	☐	☐	☐	☐	+

11. Paljonko koulutuksessa on tulkkauharjoittelua? Onko koulutuksessa riittävästi ammatillisuutta tai etiikkaa? How much are you able to have practical training during your studies? What do you think, are you taught enough ethics on you courses at uni?

	1	2	3	4	5	
vähän / a little	☐	☐	☐	☐	☐	paljon / a lot

12. Kuinka hyödylliseksi koit tällaisen tulkkauharjoittelun tai -tilanteen? Did you find this chance to interpret in these types of situations useful for your studies or career?

	1	2	3	4	5	
En kokenut tärkeänä / Did not find useful at all	☐	☐	☐	☐	☐	Koin erittäin tärkeänä / Found it very useful